

Bruksela, 30 listopada 2023 r.
(OR. en)

16056/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0081(COD)

COMPET 1183
IND 632
MI 1053
BETREG 38
DIGIT 284
ECOFIN 1293
EDUC 467
ENER 645
POLCOM 298
RECH 531
CODEC 2291

NOTA

Od: Komitet Stałych Przedstawicieli (część I)
Do: Rada

Nr poprz. dok.: 15440/1/23 REV 1
Nr dok. Kom.: 7613/23 + 7613/23 ADD1

Dotyczy: Rozporządzenie w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz
wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii
neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie)
– *Podejście ogólne*

I. WPROWADZENIE

- 16 marca 2023 r. Komisja przedłożyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie)¹.

¹ 7613/23.

2. 19 czerwca 2023 r. Komisja wydała dokument roboczy służb Komisji stanowiący podstawę wniosku i zawierający informacje wyjaśniające, by uzasadnić elementy regulacyjne przedstawione w proponowanym akcie².
3. Jak proponuje Komisja, akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie ma głównie na celu ustanowienie ram prawnych wspierających rozwój produkcji technologii energetycznych neutralnych emisyjnie w Unii, aby wspierać cele Unii w zakresie obniżenia emisyjności na 2030 r. i cel Unii w zakresie neutralności klimatycznej na 2050 r. oraz zapewnić bezpieczeństwo dostaw technologii neutralnych emisyjnie niezbędnych do ochrony odporności systemu energetycznego Unii.
4. Ten ogólny cel przekłada się na cele szczegółowe polegające na ułatwianiu inwestycji w technologie neutralne emisyjnie (filar 1), zmniejszaniu emisji CO₂ (filar 2), ułatwianiu dostępu do rynków (filar 3), podnoszeniu umiejętności w celu tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy związanych z technologiami neutralnymi emisyjnie (filar 4), wspieraniu innowacji (filar 5) oraz stworzeniu specjalnej struktury służącej realizacji tych celów zarówno pod względem zarządzania, jak i monitorowania (filary 6 i 7).
5. Komisja zaproponowała jako podstawę prawną rozporządzenia art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który umożliwia Unii przyjmowanie środków zwiększających harmonizację w celu stworzenia w Unii równych warunków działania, w których może się rozwijać produkcja technologii neutralnych emisyjnie. Sprzyja to innowacjom i ułatwia transformację ekologiczną.

II. ANALIZA W POZOSTAŁYCH INSTYTUCJACH

6. Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) w Parlamencie Europejskim mianowała Christiana EHLERA (PPE, DE) sprawozdawcą w odniesieniu do wniosku dotyczącego aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie. ITRE głosowała nad poprawkami do wniosku Komisji 25 października 2023 r. Mandat negocjacyjny Parlamentu Europejskiego został poddany pod głosowanie na sesji plenarnej 21 listopada 2023 r.

² 10870/23.

7. Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie została przyjęta 13 lipca 2023 r.³, natomiast wymagana opinia Komitetu Regionów została przyjęta 5 lipca 2023 r.⁴

III. PRACE W RADZIE

8. Komitet Stałych Przedstawicieli wysłuchał prezentacji Komisji na temat wniosku dotyczącego aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie 17 marca 2023 r.
9. Na posiedzeniu 22 maja 2023 r. Rada (ds. Konkurencyjności) wysłuchała przygotowanej przez Komisję prezentacji na temat treści, celu i zakresu stosowania wniosku.
10. Grupa Robocza ds. Konkurencyjności i Wzrostu (przemysł) rozpoczęła analizę wniosku podczas prezydencji szwedzkiej 20 marca 2023 r. i do końca tej prezydencji odbyła siedem kolejnych posiedzeń. Pierwszy tekst kompromisowy przygotowany przez prezydencję szwedzką⁵ został opublikowany w czerwcu 2023 r.
11. Prace techniczne kontynuowano podczas prezydencji hiszpańskiej, a posiedzenia grupy roboczej odbyły się 5, 7 i 10 lipca. Na podstawie tych prac prezydencja hiszpańska opracowała zmieniony tekst kompromisowy⁶. Prezydencja starała się wyjaśnić pewne zapisy i zwiększyć wykonalność wniosku oraz zapewnić pewność prawa, w szczególności poprzez zwiększenie spójności przepisów z celami rynku wewnętrznego. Zmieniony tekst kompromisowy został przeanalizowany na posiedzeniach grupy roboczej 11, 14 i 18 września 2023 r.

³ 12012/23.

⁴ 12167/23.

⁵ 10895/23.

⁶ 12590/23 + ADD 1.

12. Na posiedzeniu 13 października 2023 r. Komitet Stałych Przedstawicieli omówił zakres stosowania aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, treść wykazu strategicznych technologii neutralnych emisyjnie, a także podejście do stosowania kryteriów w przypadku aukcji, zamówień publicznych i innych systemów wsparcia, a także przedstawił wytyczne dotyczące dalszych działań w odniesieniu do tych kwestii. Chociaż duża liczba delegacji poparła rozszerzenie zakresu stosowania aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie o transformacyjne technologie przemysłowe na rzecz dekarbonizacji, w odniesieniu do wykazu strategicznych technologii neutralnych emisyjnie ich opinie były bardziej podzielone. Zdecydowana większość delegacji opowiedziała się za włączeniem do tego wykazu technologii jądrowych i zrównoważonych paliw alternatywnych. Jeżeli chodzi o dostęp do rynków, wiele delegacji zwróciło się do państw członkowskich o elastyczność w stosowaniu kryteriów pozacenowych w celu osiągnięcia celów polityki, takich jak zrównoważenie środowiskowe, innowacje, integracja energetyczna lub odporność łańcucha dostaw, poprzez procedury udzielania zamówień.
13. Jednocześnie prezydencja przygotowała trzeci tekst kompromisowy⁷, który stanowił podstawę do dyskusji na forum Grupy Roboczej ds. Konkurencyjności i Wzrostu (przemysł) na posiedzeniach 16, 19 i 31 października oraz 6 listopada 2023 r. Czwarty kompromisowy tekst⁸ prezydencji został przeanalizowany przez grupę roboczą na posiedzeniu 13 listopada 2023 r.
14. 22 listopada Komitet Stałych Przedstawicieli przeanalizował kompromisowy wniosek prezydencji (dok. 15440/23) dotyczący podejścia ogólnego do aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, z myślą o przekazaniu go Radzie ds. Konkurencyjności do zatwierdzenia na posiedzeniu 7 grudnia. Debata pokazała, że tekst wymaga bardziej dogłębnej analizy, a prezydencja postanowiła powrócić do niego po wprowadzeniu do niego zmian.
15. 24 listopada Komitet Stałych Przedstawicieli przeanalizował zmieniony kompromisowy wniosek prezydencji (dok. 15440/1/23 REV1) i prezydencja postanowiła przedłożyć go Radzie bez dalszych istotnych zmian. Prezydencja stwierdziła również, że zidentyfikowano dwie kluczowe kwestie polityczne, które powinny wymagać analizy na szczeblu ministerialnym.

⁷ 14082/23.

⁸ 14983/23.

16. Prezydencja przedstawia kompromisowy tekst zamieszczony w załączniku do niniejszej noty, który nie zawiera istotnych zmian w porównaniu z poprzednim tekstem prezydencji (dok. 15440/1/23 REV1). Drobne zmiany redakcyjne w tekście zaznaczono **pogrubioną czcionką i podkreśleniem** w przypadku fragmentów dodanych, a skreślenia – znakiem [...]. Ponadto motywy w tekście będą musiały zostać przekształcone na późniejszym etapie, w stosownych przypadkach, aby dostosować je do przepisów.
17. Ten kompromisowy tekst odzwierciedla stałe wysiłki prezydencji i państw członkowskich, które usiłują znaleźć, przy wsparciu Komisji, właściwą równowagę między różnymi interesami i celami oraz uwzględnić wnioski delegacji. W związku z tym prezydencja uważa, że stanowi on dobrą podstawę do rozpoczęcia negocjacji z Parlamentem Europejskim.

IV. KLUCZOWE KWESTIE POLITYCZNE

– Przepisy finansowe dotyczące wykazu strategicznych technologii neutralnych emisyjnie

18. W porównaniu z wnioskiem Komisji prezydencja proponuje w art. 3b, by na wniosek kilku delegacji włączyć technologie energetyki jądrowej i technologie zrównoważonych paliw alternatywnych do wykazu strategicznych technologii neutralnych emisyjnie. Jednocześnie we wniosku podkreślono w ust. 3 tego samego artykułu, że pozostaje to bez uszczerbku dla prawa państwa członkowskiego do dokonywania wyboru między różnymi źródłami energii i ogólnej struktury jego dostaw energii oraz dla przydziału finansowania unijnego lub wsparcia unijnego za pośrednictwem Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

– Aukcje mające na celu wdrażanie odnawialnych źródeł energii

19. Propozycja prezydencji dodaje możliwość stosowania przez państwa członkowskie zarówno kryteriów kwalifikacji wstępnej, jak i kryteriów przydziału, o których mowa w art. 20, oraz ustanawia minimalny początkowy udział wynoszący 20 % wolumenu sprzedawanego na aukcji rocznie dla każdego państwa członkowskiego w celu stosowania tych kryteriów. Komisja jest uprawniona do określenia tych kryteriów w akcie wykonawczym oraz do zmiany wolumenu sprzedawanego na aukcji na podstawie oceny funkcjonowania systemu.

V. PODSUMOWANIE

20. W związku z powyższym Rada (ds. Konkurencyjności) jest proszona o przeanalizowanie na posiedzeniu 7 grudnia 2023 r. dwóch kluczowych kwestii politycznych wymienionych powyżej oraz o uzgodnienie podejścia ogólnego na podstawie kompromisowego wniosku załączonego do niniejszej noty.
-

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i art. 192 ust. 1 w związku z art. 16–18 niniejszego rozporządzenia,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁰,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Transformacja w kierunku neutralności emisyjnej już teraz powoduje ogromne zmiany w przemyśle, gospodarce i geopolityce na całym świecie, które w miarę postępów w realizacji globalnych działań na rzecz dekarbonizacji będą coraz bardziej widoczne.

⁹ Dz.U. L 349 z 29.9.2023, s. 179.

¹⁰ Dz.U. C 2023/254 z 26.10.2023.

- (1a) Biorąc pod uwagę złożony i transgraniczny charakter technologii neutralnych emisyjnie, nieskoordynowane działania krajowe służące zapewnieniu dostępu do tych technologii z dużym prawdopodobieństwem mogą spowodować zakłócenie konkurencji i fragmentację jednolitego rynku. Nieskoordynowane działania państw członkowskich mogą skutkować nałożeniem rozbieżnych regulacji na operatorów rynku, zapewnieniem różnych poziomów dostępu do dostaw technologii neutralnych emisyjnie w poszczególnych państwach członkowskich, w tym poprzez oferowanie różnych poziomów wsparcia dla projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, zapewnienie rozbieżnych przepisów i nieskoordynowanych form udzielania zamówień, rozbieżnych procesów i okresów obowiązywania w odniesieniu do procedur wydawania pozwoleń, co doprowadziłoby do powstania przeszkód w handlu transgranicznym między państwami członkowskimi, utrudniając tym samym prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. W związku z tym, aby zagwarantować funkcjonowanie jednolitego rynku, konieczne jest utworzenie wspólnych unijnych ram prawnych, które pozwolą wspólnie stawić czoła temu istotnemu wyzwaniu dzięki zwiększeniu odporności Unii i bezpieczeństwa dostaw w dziedzinie technologii neutralnych emisyjnie.

- (1b) Jednocześnie Unia zobowiązała się do przyspieszenia dekarbonizacji swojej gospodarki i ambitnego wdrożenia odnawialnych źródeł energii w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej, czyli zerowej emisji netto (emisje po odliczeniu pochłaniania) do 2050 r. Cel ten jest centralnym elementem Europejskiego Zielonego Ładu i zaktualizowanej strategii przemysłowej UE, a także jest zgodny z zobowiązaniem Unii do globalnych działań w dziedzinie klimatu określonych w porozumieniu paryskim¹¹. Aby osiągnąć cel neutralności klimatycznej, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119¹² ustanowiono wiążący unijny cel klimatyczny polegający na redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomami z 1990 r. Proponowany pakiet „Gotowi na 55”¹³ ma na celu osiągnięcie unijnego celu klimatycznego na 2030 r. oraz przegląd i aktualizację przepisów Unii w tym zakresie.
- (1c) Ponadto w komunikacie w sprawie Planu przemysłowego Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej¹⁴ określono kompleksowe podejście do wspierania rozwoju czystych technologii energetycznych oparte na czterech filarach. Pierwszy filar ma na celu utworzenie otoczenia regulacyjnego, które uprości i usprawni procedury wydawania pozwoleń w odniesieniu do nowych miejsc produkcji i montażu technologii neutralnych emisyjnie, oraz ułatwienie zwiększenia skali unijnego przemysłu technologii neutralnych emisyjnie. Drugim filarem planu jest pobudzenie inwestycji w produkcję technologii neutralnych emisyjnie i jej finansowanie. Trzeci filar dotyczy rozwijania umiejętności potrzebnych do przeprowadzenia transformacji i zwiększenia liczby wykwalifikowanych pracowników w sektorze czystych technologii energetycznych. Czwarty filar koncentruje się na handlu i dywersyfikacji łańcucha dostaw surowców krytycznych. Obejmuje to ustanowienie Klubu Surowców Krytycznych, współpracę z partnerami o zbieżnych poglądach w celu wspólnego wzmocnienia łańcuchów dostaw i odchodzenia od pojedynczych dostawców nakładów o kluczowym znaczeniu.

¹¹ Decyzja Rady (UE) 2016/1841 z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

¹³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Gotowi na 55”: osiągnięcie unijnego celu klimatycznego na 2030 r. w drodze do neutralności klimatycznej. COM(2021) 550 z 14.7.2021.

¹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej, COM(2023) 62 final z 1.2.2023.

- (2) Jednolity rynek zapewnia odpowiednie środowisko umożliwiające transgraniczny dostęp – w odpowiedniej skali i odpowiednim tempie – do technologii niezbędnych do osiągnięcia ambitnych celów klimatycznych i energetycznych Unii. Dążenie do neutralności emisyjnej wiąże się z dużymi możliwościami rozwoju unijnego przemysłu technologii neutralnych emisyjnie z wykorzystaniem siły jednolitego rynku, dzięki wspieraniu inwestycji w technologie umożliwiające dekarbonizację naszych sektorów gospodarki, od dostaw energii po transport, budynki i przemysł. Silny przemysł technologii neutralnych emisyjnie w Unii Europejskiej może znacząco pomóc w skutecznym osiągnięciu celów Unii w dziedzinie klimatu i energii, a także we wspieraniu innych celów Zielonego Ładu, przy jednoczesnym zapewnieniu i tworzeniu dobrej jakości miejsc pracy i pobudzaniu wzrostu gospodarczego.
- (7) Aby osiągnąć cele w dziedzinie klimatu i energii na 2030 r., należy nadać priorytet efektywności energetycznej. Najtańszym, najbezpieczniejszym i najczystszy sposobem osiągnięcia tych celów jest oszczędzanie energii. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” jest ogólną zasadą polityki energetycznej UE i jest ważna w praktycznych zastosowaniach zarówno w decyzjach politycznych, jak i inwestycyjnych. W związku z tym konieczne jest zwiększenie zdolności produkcji Unii w zakresie technologii efektywnych energetycznie, takich jak technologie pomp ciepła, systemy ciepłownicze i chłodnicze oraz technologie inteligentnych sieci energetycznych, które pomagają UE ograniczyć i kontrolować zużycie energii.

- (8) Unijne cele w zakresie dekarbonizacji, bezpieczeństwa dostaw energii, cyfryzacji systemu energetycznego i elektryfikacji popytu, na przykład w odniesieniu do mobilności i potrzeby utworzenia dodatkowych punktów szybszego ładowania, wymagają ogromnej rozbudowy sieci elektroenergetycznych w Unii Europejskiej, zarówno na poziomie przesyłu, jak i dystrybucji. Na poziomie przesyłu do podłączenia energii z morskich źródeł odnawialnych potrzebne są między innymi linie wysokiego napięcia prądu stałego (HVDC), natomiast na poziomie dystrybucji łączenie dostawców energii elektrycznej i zarządzanie elastycznością po stronie popytu wymaga inwestycji w innowacyjne technologie sieciowe, takie jak inteligentne ładowanie pojazdów elektrycznych, automatyzacja efektywności energetycznej budynków i przemysłu oraz sterowniki cyfrowe, zaawansowana infrastruktura pomiarowa i systemy zarządzania energią w domach. Aby można było zapewnić elastyczność, inteligentne ładowanie i inteligentne budynki, sieć elektroenergetyczna musi współdziałać z wieloma podmiotami lub urządzeniami w oparciu o szczegółowy poziom obserwowalności, a tym samym dostępność danych, a inteligentne sieci elektroenergetyczne powinny umożliwiać reagowanie na zapotrzebowanie ze strony konsumentów i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Przyłączenie technologii neutralnych emisyjnie do sieci Unii Europejskiej wymaga znacznego zwiększenia zdolności produkcyjnych sieci elektroenergetycznych w obszarach takich jak morskie i lądowe kable przyłączeniowe, podstacje i transformatory.
- (9) Konieczne są zatem dodatkowe działania polityczne w celu poprawy warunków rynkowych dla technologii, które są dostępne na rynku, a także bezpieczeństwa dostaw technologii neutralnych emisyjnie i ich łańcuchów dostaw, zmniejszenia fragmentacji rynku oraz chronienia lub wzmocnienia ogólnej odporności i konkurencyjności systemu energetycznego Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu dużego potencjału szybkiego wzrostu, pomagając osiągnąć unijny cel klimatyczny na 2030 r. Obejmuje to dostęp do bezpiecznego i zrównoważonego źródła paliw najwyższej klasy, jak opisano w motywie 8 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1214.

- (10) Aby osiągnąć cele na 2030 r., należy położyć szczególny nacisk na niektóre technologie neutralne emisyjnie, które są uznawane za strategiczne, również ze względu na ich znaczący wkład w dążenie do osiągnięcia zerowych emisji netto do 2050 r. Te strategiczne technologie neutralne emisyjnie odgrywają kluczową rolę w otwartej strategicznej autonomii Unii, ponieważ zapewniają obywatelom dostęp do czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii. Biorąc pod uwagę ich rolę, należy przewidzieć sprawne i skuteczne procedury wydawania pozwoleń w odniesieniu do tych technologii oraz możliwość nadania im statusu technologii o najwyższym możliwym znaczeniu krajowym na podstawie prawa krajowego, a także zapewnić dodatkowe wsparcie w celu przyciągnięcia inwestycji, przy jednoczesnym spełnieniu zobowiązań unijnych i międzynarodowych wynikających z dyrektyw dotyczących ochrony przyrody i z konwencji z Aarhus. Strategiczne technologie neutralne emisyjnie powinny być technologiami neutralnymi emisyjnie dostępnymi na rynku, mieć duży potencjał szybkiego wzrostu i osiągnąć poziom gotowości technologicznej wynoszący co najmniej 8. Takie technologie powinny zwiększyć bezpieczeństwo łańcuchów dostaw w Unii, przyczyniając się jednocześnie do realizacji unijnych celów w zakresie dekarbonizacji i poprawy funkcjonowania jednolitego rynku.
- (10a) Wykaz strategicznych technologii neutralnych emisyjnie obejmuje również technologie, które nie wszystkie państwa członkowskie akceptują jako źródło ekologicznej i bezpiecznej energii. Jest to zgodne z ich prawem do decydowania o wyborze między różnymi źródłami energii oraz wyborze ogólnej struktury ich zaopatrzenia w energię, a także ich polityki przemysłowej. Aby chronić te prawa, wykaz technologii strategicznych pozostaje bez uszczerbku dla przydziału środków finansowych na mocy obecnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, w szczególności pod względem kwalifikowalności przydziału i kryteriów przydziału związanych z technologiami energetycznymi w funduszach unijnych, w tym środków finansowanych z uprawnień w ramach ETS lub wsparcia ze strony EBI. Państwo członkowskie nie powinno być również zobowiązane do uznawania za strategiczne takich projektów wspierających łańcuch wartości technologii, których dane państwo członkowskie nie akceptuje jako część swojego koszyka energetycznego.
- (11) Aby zapewnić odporność przyszłego systemu energetycznego Unii, należy zapewnić zwiększenie skali w całym łańcuchu dostaw przedmiotowych technologii, przy zachowaniu pełnej spójności i komplementarności z [aktem w sprawie surowców krytycznych] i aktem w sprawie czipów.

- (11-b) Niniejsze rozporządzenie powinno uzupełniać [akt w sprawie surowców krytycznych], koncentrując się na produkcji technologii neutralnych emisyjnie w zakresie produktów końcowych, kluczowych komponentów i konkretnych maszyn używanych do ich wytwarzania. [Akt w sprawie surowców krytycznych] koncentruje się natomiast na wyższych szczeblach łańcucha dostaw, w szczególności na surowcach krytycznych, oraz na ich wydobyciu, przetwarzaniu i recyklingu. Są one niezbędne dla wielu sektorów strategicznych, w tym przemysłu neutralnego emisyjnie, przemysłu cyfrowego, lotniczego i kosmicznego oraz obronnego. Stosując tę samą logikę: dbania o uzasadnienie biznesowe, podnoszenia kwalifikacji i zapewniania odpowiednich umiejętności oraz wspierania inwestycji, niniejsze rozporządzenie i [akt w sprawie surowców krytycznych] wzmacniają swoje działanie, by stworzyć synergie wsparcia regulacyjnego w całym łańcuchu dostaw produkcji technologii neutralnych emisyjnie w Unii. W niniejszym rozporządzeniu wyjaśniono, że obejmuje ono również materiały przetworzone, które są istotnym elementem technologii neutralnych emisyjnie, z wyłączeniem surowców krytycznych objętych [aktem w sprawie surowców krytycznych].
- (11-a) Produkty końcowe i konkretne komponenty, które mają zasadnicze znaczenie dla produkcji technologii neutralnych emisyjnie, wymieniono w załączniku X w sposób niewyczerpujący; obejmują one produkty końcowe i ich komponenty, które są wytwarzane i sprzedawane przez przedsiębiorstwo, w tym materiały przetworzone, ale z wyłączeniem surowców objętych [aktem w sprawie surowców krytycznych]. W przypadku zintegrowanych zakładów produkcyjnych, które zajmują się produkcją materiałów objętych zarówno zakresem [aktu w sprawie surowców krytycznych], jak i niniejszego rozporządzenia, zakres regulacji tego zakładu powinien być określany przez jego produkt końcowy. Konkretnie komponenty i maszyny nieobjęte załącznikiem X mogą nadal wchodzić w zakres niniejszego rozporządzenia w przypadkach, gdy na podstawie dowodów przedstawionych właściwemu organowi krajowemu projektodawca może udowodnić, na przykład za pomocą badań rynku lub umów *offtake*, że konkretne komponenty lub maszyny są wykorzystywane przede wszystkim do produkcji technologii neutralnych emisyjnie, z wyłączeniem surowców krytycznych objętych zakresem aktu w sprawie surowców krytycznych.

(11a) Aby rozwiązać problemy związane z bezpieczeństwem dostaw energii i przyczynić się jednocześnie do wsparcia odporności systemu energetycznego Unii oraz działań na rzecz dekarbonizacji i modernizacji, należy zwiększyć zdolność produkcji technologii neutralnych emisyjnie w Unii. Unia powinna zapewnić, by środowisko regulacyjne producentów technologii fotowoltaicznych pozwalało im zwiększać przewagę konkurencyjną i poprawiać perspektywy bezpieczeństwa dostaw energii przez dążenie do osiągnięcia do 2030 r. co najmniej 30 gigawatów operacyjnych mocy produkcyjnych energii fotowoltaicznej w całym łańcuchu wartości fotowoltaiki, zgodnie z celami określonymi w ramach europejskiego sojuszu na rzecz przemysłu fotowoltaicznego, wspieranego w strategii UE na rzecz energii słonecznej¹⁵. Unia powinna zapewnić, by środowisko regulacyjne producentów technologii wiatrowych i technologii pomp ciepła pozwalało im umacniać przewagę konkurencyjną oraz utrzymywać lub zwiększać ich obecny udział w rynku w ciągu tego dziesięciolecia, zgodnie z unijnymi prognozami dotyczącymi wdrażania technologii, które spełniają unijne cele w dziedzinie energii i klimatu na 2030 r.¹⁶ Przekłada się to na unijne zdolności produkcji wynoszące w 2030 r. co najmniej 36 GW w przypadku energii wiatrowej i co najmniej 31 GW w przypadku pomp ciepła. Unijni producenci baterii i elektrolizerów muszą znaleźć środowisko regulacyjne, które pozwoli im umacniać ich pozycję lidera technologicznego i aktywnie przyczynić się do kształtowania tych rynków. W przypadku technologii baterii oznacza to wkład w realizację celów europejskiego sojuszu na rzecz baterii i dążenie do zaspokojenia w niemal 90 % rocznego popytu w Unii na baterie przez unijnych producentów baterii, co przełożyłoby się na unijną zdolność produkcji na poziomie co najmniej 550 GWh w 2030 r. W odniesieniu do unijnych producentów elektrolizerów w planie REPowerEU przewiduje się 10 mln ton wewnętrznej produkcji wodoru odnawialnego i kolejne 10 mln ton importowanego wodoru odnawialnego do 2030 r.

¹⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Strategia UE na rzecz energii słonecznej, SWD(2022) 148 final z 18.5.2022.

¹⁶ Zgodnie z celami REPowerEU określonymi w planie REPowerEU, COM(2022) 230 final, oraz z dokumentem roboczym służb Komisji – Implementing the Repower EU Action Plan: Investment Needs, Hydrogen Accelerator and achieving the Bio-Methane Targets [Realizacja planu działania Repower EU: potrzeby inwestycyjne, przyspieszenie wykorzystania wodoru i osiągnięcie celów związanych z biometanem], towarzyszącym dokumentowi: Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan REPowerEU”, COM(2022) 230 final z 18.5.2022.

Aby zagwarantować, że przywództwo technologiczne UE przełoży się na przywództwo handlowe, wspierane we wspólnej deklaracji w sprawie elektrolizerów podpisanej przez Komisję i europejski sojusz na rzecz czystego wodoru, unijni producenci elektrolizerów powinni mieć możliwość dalszego zwiększania swoich zdolności, tak aby ogólna moc zainstalowanych elektrolizerów osiągnęła poziom co najmniej 100 GW energii wodoru do 2030 r.

Unijni producenci paliw dla lotnictwa i żeglugi morskiej muszą dalej rozwijać, produkować i zwiększać skalę zrównoważonych paliw alternatywnych, aby znacząco przyczynić się do redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu o 90 % w 2050 r., a także do wypełnienia zobowiązań określonych w [rozporządzeniu ReFuel EU Aviation i rozporządzeniu w sprawie paliw w transporcie morskim]. Jest to również zdecydowanie popierane przez sojusz przemysłowy na rzecz łańcucha wartości paliw odnawialnych i niskoemisyjnych. Unia musi zapewnić, aby otoczenie regulacyjne i ramy wsparcia dla producentów zrównoważonych technologii lotniczych i morskich paliw alternatywnych umożliwiały im zwiększenie ich zdolności produkcyjnych w całym łańcuchu wartości paliw, od zbierania i dostaw surowców po mieszanie, w tym zdolności w zakresie konwersji i rafinacji.

- (11b) Biorąc pod uwagę te cele łącznie, przy jednoczesnym uwzględnieniu faktu, że w przypadku niektórych elementów łańcucha dostaw (takich jak falowniki, a także ogniwa słoneczne, płytki i wlewki fotowoltaiczne lub katody i anody do baterii) zdolność produkcji Unii jest niska. Aby pomóc w rozwiązaniu problemów zależności od importu i podatności na zagrożenia oraz zapewnić osiągnięcie unijnych celów w zakresie klimatu i energii, przedstawia się ogólny poziom referencyjny w zakresie produkcji strategicznych produktów technologii neutralnych emisyjnie w Unii Europejskiej, dążąc jednocześnie do osiągnięcia podobnego poziomu referencyjnego dla technologii neutralnych emisyjnie. W przypadku rocznej unijnej zdolności produkcji technologii neutralnych emisyjnie należy dążyć do osiągnięcia lub zbliżenia się do ogólnego rocznego referencyjnego poziomu produkcji wynoszącego co najmniej 40 % rocznych potrzeb w zakresie wdrażania do 2030 r. strategicznych technologii neutralnych emisyjnie rozpatrywanych jako całość.

- (11d) Jednocześnie produkty technologii neutralnych emisyjnie przyczynią się do zwiększenia odporności Unii i bezpieczeństwa dostaw czystej energii. Bezpieczne dostawy czystej energii są warunkiem koniecznym rozwoju gospodarczego, a także porządku i bezpieczeństwa publicznego. Produkty technologii neutralnych emisyjnie przyniosą również korzyści innym strategicznie ważnym sektorom gospodarki, takim jak rolnictwo i produkcja żywności, dzięki zapewnieniu dostępu do czystej energii i maszyn po konkurencyjnych cenach, co przyczyni się w sposób zrównoważony do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego UE i coraz większego rynku zbytu dla zamienników opartych na biotechnologii dzięki gospodarce o obiegu zamkniętym. W ten sam sposób realizacja ambitnych celów klimatycznych Unii przełoży się zarówno na wzrost gospodarczy, jak i na dobrostan społeczny.
- (11e) Aby utrzymać konkurencyjność i zmniejszyć obecne strategiczne zależności od przywozu kluczowych produktów technologii neutralnych emisyjnie i ich łańcuchów dostaw, a jednocześnie unikać tworzenia nowych zależności w tym względzie, Unia musi stale wzmacniać swoją bazę przemysłową technologii neutralnych emisyjnie oraz stać się bardziej konkurencyjna i przyjazna dla innowacji. Unia musi umożliwić szybszy, prostszy i bardziej przewidywalny rozwój zdolności produkcji, przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń administracyjnych i usuwaniu przeszkód transgranicznych.
- (11f) Aby jak najszybciej wdrożyć lub rozszerzyć projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie w celu zapewnienia Unii bezpieczeństwa dostaw technologii neutralnych emisyjnie, należy zagwarantować skuteczność planowania i pewność inwestycji przez ograniczenie do minimum obciążeń administracyjnych dla projektodawców. Z tego względu należy usprawnić procesy wydawania pozwoleń przez państwa członkowskie w odniesieniu do projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby takie projekty były bezpieczne, pewne, zrównoważone środowiskowo i zgodne z wymogami środowiskowymi, społecznymi i w zakresie bezpieczeństwa. W prawodawstwie Unii dotyczącym ochrony środowiska określone są wspólne warunki dotyczące procesu i treści krajowych procesów wydawania pozwoleń, co zapewnia wysoki poziom ochrony środowiska.

Przyznanie statusu strategicznego projektu technologii neutralnych emisyjnie powinno pozostawać bez uszczerbku dla wszelkich mających zastosowanie warunków wydawania pozwoleń na realizację odpowiednich projektów, w tym dla warunków określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE¹⁷, dyrektywie Rady 92/43/EWG¹⁸, dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁹, dyrektywie 2012/18/UE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁰, dyrektywie 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²¹ oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE²².

- (11g) Jednocześnie nieprzewidywalność, złożoność i niekiedy zbyt długi czas trwania krajowych procesów wydawania pozwoleń podważają bezpieczeństwo inwestycji niezbędne do skutecznego rozwoju projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie. W związku z tym, aby zapewnić i przyspieszyć skuteczne wdrożenie takich projektów, państwa członkowskie powinny zastosować uproszczone i skuteczne procedury wydawania pozwoleń. Ponadto strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie powinny być uznawane na poziomie krajowym za pilne i powinny zatem otrzymywać status priorytetowy, w zakresie, w jakim taki pilny tryb procedur jest przewidziany w prawie krajowym we wszystkich powiązanych z nimi postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów, a jednocześnie nie ma uniemożliwić właściwym organom usprawienia wydawania pozwoleń w odniesieniu do innych projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, które nie są strategicznymi projektami technologii neutralnych emisyjnie, czy też w bardziej ogólnym zakresie.

¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

¹⁸ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

¹⁹ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

²⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE.

²¹ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56).

²² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (wersja przekształcona) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

- (11h) Biorąc pod uwagę rolę strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw technologii neutralnych emisyjnie w Unii oraz ich wkład w otwartą strategiczną autonomię Unii, a także transformację ekologiczną i cyfrową, organy odpowiedzialne za wydawanie pozwoleń powinny uznać strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie za leżące w interesie publicznym. Na podstawie indywidualnej oceny każdego przypadku organ odpowiedzialny za wydawanie pozwoleń może stwierdzić, że interes publiczny, któremu służy projekt, ma pierwszeństwo przed interesem publicznym związanym z przyrodą i ochroną środowiska oraz że w związku z tym projekt ten może zostać zatwierdzony, pod warunkiem że spełnione są wszystkie odpowiednie warunki określone w dyrektywie 2000/60/WE, dyrektywie 92/43/EWG i dyrektywie 2009/147/WE²³ lub w [rozporządzeniu w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych].
- (11i) Aby zmniejszyć złożoność oraz zwiększyć efektywność i przejrzystość, projektodawcy projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie powinni mieć możliwość współdziałania z wyznaczonym punktem kontaktowym odpowiedzialnym za ułatwianie i koordynację całego procesu wydawania pozwoleń i ułatwianie wydawania decyzji kompleksowej w mającym zastosowanie terminie. Do tego celu państwa członkowskie powinny wyznaczyć przynajmniej jeden punkt kontaktowy. Jeżeli państwo członkowskie postanowi wyznaczyć więcej niż jeden punkt kontaktowy, powinno przekazać projektodawcom jasne informacje na temat tego, który punkt kontaktowy jest odpowiedzialny za ich projekt. To państwo członkowskie powinno decydować, czy wyznaczony punkt kontaktowy powinien być również organem podejmującym decyzje dotyczące pozwoleń. Wyznaczony punkt kontaktowy powinien co najmniej powiadomić projektodawców o decyzji kompleksowej. W zależności od wewnętrznej organizacji państwa członkowskiego może istnieć możliwość przekazania zadań wyznaczonego punktu kontaktowego innemu organowi, na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym, na takich samych warunkach.

²³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7–25).

- (11j) Aby zapewnić jasność w kwestii statusu pozwolenia na realizację strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie, państwa członkowskie powinny dopilnować, aby wszelkie spory dotyczące procesu wydawania pozwoleń były rozstrzygane w odpowiednim czasie. W tym celu państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wnioskodawcy i projektodawcy mieli dostęp do prostej procedury rozstrzygania sporów oraz aby strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie były pilnie procedowane we wszystkich powiązanych z nimi postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów, przy jednoczesnym zagwarantowaniu poszanowania prawa do obrony, w zakresie, w jakim taki pilny tryb procedur jest przewidziany w prawie krajowym.
- (11k) Aby umożliwić przedsiębiorstwom i projektodawcom, w tym w przypadku projektów transgranicznych, bezpośrednie korzystanie z dobrodziejstw rynku wewnętrznego bez ponoszenia niepotrzebnego dodatkowego obciążenia administracyjnego, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724²⁴, którym ustanowiono jeden portal cyfrowy, przewidziano ogólne zasady zapewniania internetowego dostępu do informacji, procedur i usług wsparcia, które mają znaczenie dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Informacje, które należy przedłożyć krajowym właściwym organom poprzez wyznaczony punkt kontaktowy w ramach procesów wydawania pozwoleń objętych niniejszym rozporządzeniem, mają zostać wskazane w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2018/1724 po jego zmianie na mocy niniejszego rozporządzenia, a powiązane procedury są zawarte w załączniku II do tego rozporządzenia, aby zapewnić projektodawcom możliwość korzystania w pełni z procedur online i usług systemu technicznego opartego na zasadzie jednorazowości. Wyznaczone punkty kontaktowe działające jako punkty kompleksowej obsługi na podstawie niniejszego rozporządzenia są włączone do wykazu usług wsparcia i rozwiązywania problemów zawartego w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2018/1724.

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

(111) Projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie podlegają długotrwałym i złożonym procedurom wydawania pozwoleń trwającym od dwóch do siedmiu lat, w zależności od państwa członkowskiego, technologii i segmentu łańcucha wartości. Biorąc pod uwagę wielkość wymaganych inwestycji – w szczególności w przypadku projektów o wielkości gigafabryki, które są niezbędne do osiągnięcia oczekiwanych korzyści skali – nieodpowiednie wydawanie pozwoleń tworzy dodatkową, często szkodliwą barierę dla zwiększenia zdolności produkcji technologii neutralnych emisyjnie w Unii. Aby zapewnić projektodawcom i innym inwestorom bezpieczeństwo i jasność, które są niezbędne do przyspieszenia rozwoju projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, państwa członkowskie powinny dopilnować, aby czas trwania procesu wydawania pozwoleń związanego z takimi projektami nie przekraczał ustalonych ram czasowych. W przypadku strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie czas trwania procesu wydawania pozwoleń nie powinien przekraczać dwunastu miesięcy w przypadku zakładów o rocznej produkcji przynajmniej 1 GW oraz dziewięciu miesięcy w przypadku zakładów o rocznej produkcji poniżej 1 GW. W przypadku wszystkich pozostałych projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie czas trwania procesu wydawania pozwoleń nie powinien przekraczać 18 miesięcy w przypadku zakładów o rocznej produkcji większej niż 1 GW oraz dwunastu miesięcy w przypadku zakładów o rocznej produkcji poniżej 1 GW. W przypadku technologii neutralnych emisyjnie, do których wskaźnik GW nie ma zastosowania, takich jak sieci i technologie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) lub technologie wychwytywania i utylizacji dwutlenku węgla (CCU), zastosowanie powinny mieć górne limity wyżej wymienionych terminów. Pierwszy etap oceny oddziaływania na środowisko w ramach dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (2011/92/UE), który polega na sporządzeniu sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko, jest jednak często przeprowadzany głównie przez projektodawcę. Etap ten nie powinien zatem być włączany w ramy czasowe wiążące dla państw członkowskich, o których mowa w procesie wydawania pozwoleń. Ponadto w wyjątkowych przypadkach związanych z charakterem, złożonością, lokalizacją lub wielkością proponowanego projektu państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedłużenia terminów. Takie wyjątkowe przypadki mogą obejmować nieprzewidziane okoliczności powodujące konieczność dodania informacji lub uzupełnienia ocen oddziaływania na środowisko związanych z projektem lub, w stosownych przypadkach, opóźnienia wynikające z procesów wyłączenia.

- (11m) Ponadto, mając na uwadze znaczenie strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie dla dostaw energii do Unii, należy częściowo znieść lub uprościć niektóre ograniczenia administracyjne, aby przyspieszyć wdrażanie tych projektów.
- (11n) Oceny wpływu na środowisko i zezwolenia środowiskowe wymagane na mocy prawa Unii, w tym dotyczące wody, powietrza, ekosystemów, siedlisk, bioróżnorodności i ptaków, są integralną częścią procedury wydawania pozwoleń na realizację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, jak również stanowią niezbędne zabezpieczenie, które zapobiega negatywnemu wpływowi na środowisko lub go minimalizuje. Aby jednak zapewnić przewidywalność i odpowiedni czas trwania procedur wydawania pozwoleń na realizację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, należy wykorzystać wszelkie możliwości usprawnienia wymaganych ocen i zezwoleń, nie obniżając przy tym poziomu ochrony środowiska. W tym względzie należy zapewnić, aby niezbędne oceny były ze sobą odpowiednio powiązane, co pozwoli zapobiec ich niepotrzebnemu pokrywaniu się, a także dopilnować, aby projektodawcy i odpowiedzialne organy wyraźnie uzgodnili zakres takiej powiązanej oceny przed jej przeprowadzeniem, aby uniknąć zbędnych działań następczych.
- (11o) Przeszkodami we wdrażaniu projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie mogą być konflikty związane z użytkowaniem gruntów. Dobrze opracowane plany, w tym plany zagospodarowania przestrzennego i podział na strefy, w których uwzględniono możliwość wdrożenia projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, przygotowywane z udziałem społeczeństwa, i w przypadku których oceniono potencjalny wpływ na środowisko, mogą pomóc w zrównoważeniu interesu publicznego i wspólnych zasobów, a przy tym zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktu i przyspieszyć zrównoważone wdrożenie projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie w Unii. Należy zatem zachęcać odpowiedzialne organy krajowe, regionalne i lokalne do uwzględniania, w stosownych przypadkach, przepisów dotyczących projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategicznych projektów neutralnych emisyjnie, przy opracowywaniu planów.

- (11oa) Państwa członkowskie mogłyby również wykorzystywać inne instrumenty polityki do wspierania produkcji technologii neutralnych emisyjnie i strategicznych technologii neutralnych emisyjnie na określonych obszarach geograficznych. Takie instrumenty polityki mogą obejmować między innymi grupowanie producentów technologii neutralnych emisyjnie, przyspieszenie procesu wydawania pozwoleń, tworzenie ośrodków testowych dla technologii neutralnych emisyjnie, umożliwienie funkcjonowania piaskownic regulacyjnych, wspieranie współpracy transgranicznej, ułatwianie przyłączania do sieci elektroenergetycznej, infrastrukturę fizyczną i cyfrową oraz czystą energię. Instrumenty te powinny być przygotowywane przez organy krajowe lub lokalne i mogłyby być wyznaczane dla nowych obszarów lub dla istniejących obiektów przemysłowych.
- (11p) Należy również przewidzieć środki służące osiągnięciu unijnego celu 50 mln ton rocznej operacyjnej zdolności zatłaczania CO₂ do 2030 r., wspierając tym samym dekarbonizację przemysłu europejskiego i przeciwdziałanie zmianie klimatu.
- (13) Przeszkodą w opracowywaniu rozwiązań w zakresie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla dla przemysłu jest nieskuteczna koordynacja. Z jednej strony, mimo rosnących zachęt cenowych ze strony unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji oferowanych przemysłowi za inwestycje w wylapywanie CO₂ i zapewniających rentowność takich inwestycji, istnieje poważne ryzyko, że przemysł nie będzie miał dostępu do dopuszczonego miejsca składowania geologicznego. Z drugiej strony inwestorzy zainteresowani pierwszymi składowiskami CO₂ muszą ponosić koszty początkowe związane z identyfikacją, otwieraniem i oceną jeszcze przed złożeniem wniosku o pozwolenie na składowanie. Przejrzystość w zakresie potencjalnej zdolności składowania CO₂ pod względem geologicznej przydatności odpowiednich obszarów oraz wszystkich istniejących danych geologicznych, w tym surowych danych i danych modelowanych, w szczególności pozyskanych w ramach poszukiwania miejsc wydobywania węglowodoru, może pomóc podmiotom gospodarczym w planowaniu ich inwestycji. Państwa członkowskie powinny, uwzględniając poufność, bezpieczeństwo narodowe i delikatne kwestie handlowe, a także odpowiednią rekompensatę za dane generowane przez podmioty prywatne i będące własnością prywatną, udostępniać publicznie takie istniejące dane i regularnie, w przyszłości, składać sprawozdania na temat wszelkich postępów w rozwoju składowisk CO₂ oraz odpowiadających im potrzeb w zakresie mocy zatłaczania i zdolności składowania, aby wspólnie osiągnąć ogólnounijny cel w zakresie zdolności zatłaczania CO₂. Te obowiązki w zakresie przejrzystości pozostają bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do nieprzyznawania lub ograniczania rozmieszczenia zdolności składowania CO₂ na ich terytorium.

- (13a) Aby uniknąć aktywów osieroconych i zapewnić, że przewidywana moc zatłaczania doprowadzi do zmniejszenia emisji CO₂, uznaje się, że do 2030 r. należy ustanowić pełne i indywidualne łańcuchy wartości CCS, w tym wychwytywanie, transport i składowanie, wraz z odpowiednimi przepisami gwarantującymi konkurencję i otwarty dostęp.
- (14) Kluczowym wąskim gardłem dla inwestycji w wychwytywanie dwutlenku węgla, które są obecnie coraz bardziej opłacalne ekonomicznie, jest dostępność działających składowisk CO₂ w Europie, stanowiących podstawę zachęt przewidzianych w dyrektywie 2003/87/WE. Aby wdrożyć tę technologię na większą skalę i zwiększyć swoje wiodące zdolności produkcji, UE musi stworzyć przyszłościową bazę trwałych geologicznych składowisk CO₂ dopuszczonych zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE²⁵ oraz infrastrukturę transportu CO₂. Dzięki określeniu unijnego celu dotyczącego zapewnienia 50 mln ton rocznej operacyjnej mocy zatłaczania CO₂ do 2030 r., zgodnie z oczekiwanymi potrzebnymi mocami w 2030 r., oraz biorąc pod uwagę przedsiębiorstwa prowadzące działalność głównie w państwach członkowskich o bardzo ograniczonej zdolności składowania ze względu na ograniczenia prawne, geologiczne, geograficzne, techniczne lub rynkowe, odpowiednie sektory mogą koordynować swoje inwestycje w europejski łańcuch wartości w zakresie neutralnego emisyjnie transportu i składowania CO₂, który przemysł może wykorzystać do dekarbonizacji swojej działalności. To wstępne wdrożenie przyczyni się również do dalszego składowania CO₂ w perspektywie do roku 2050. Zgodnie z szacunkami Komisji, aby osiągnąć cel zerowych emisji netto²⁶, w tym w odniesieniu do pochłaniania dwutlenku węgla, konieczne może być wychwytywanie w Unii do 550 mln ton CO₂ rocznie do 2050 r. Ten początkowy cel w zakresie zdolności składowania na skalę przemysłową ograniczy ryzyko związane z inwestowaniem w wychwytywanie emisji CO₂, co będzie ważnym narzędziem osiągnięcia neutralności klimatycznej. Po włączeniu niniejszego rozporządzenia do Porozumienia EOG unijny cel dotyczący zapewnienia 50 mln ton rocznej operacyjnej mocy zatłaczania CO₂ do 2030 r. zostanie odpowiednio dostosowany.

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114).

²⁶ Szczegółowa analiza uzupełniająca komunikat Komisji COM(2018) 773: Czysta planeta dla wszystkich. Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki.

- (15) Dzięki uznaniu składowisk CO₂ i stosownej infrastruktury transportu, które przyczyniają się do osiągnięcia unijnego celu na 2030 r., za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie można przyspieszyć i ułatwić otwieranie składowisk CO₂, a rosnący popyt przemysłowy na składowiska można ukierunkować na najbardziej opłacalne składowiska. Zbliża się koniec okresu użytkowania coraz większej liczby wyczerpujących się złóż gazu i pól naftowych, które można by przekształcić w bezpieczne składowiska CO₂. Ponadto przemysł naftowy i gazowniczy potwierdził swoją gotowość do rozpoczęcia transformacji energetycznej, a przy tym posiada aktywa, umiejętności i wiedzę potrzebne do poszukiwania i otwierania dodatkowych składowisk. Aby osiągnąć unijny cel dotyczący zapewnienia 50 mln ton rocznej operacyjnej zdolności zatłaczania CO₂ do 2030 r., należy wspierać podejście oparte na łańcuchu wartości poprzez działania podejmowane zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym, by ułatwić licencjobiorcom w zakresie produkcji ropy naftowej i gazu w UE dokonywanie niezbędnych inwestycji w cały łańcuch wartości dwutlenku węgla oraz by opracować rentowne modele biznesowe dla całego łańcucha wartości dwutlenku węgla. W celu zapewnienia terminowego, ogólnounijnego i opłacalnego otwierania składowisk CO₂ zgodnie z unijnym celem dotyczącym mocy zatłaczania, licencjobiorcy w zakresie produkcji ropy naftowej i gazu w UE powinni przyczyniać się do osiągnięcia tego celu proporcjonalnie do swoich zdolności produkcji ropy naftowej i gazu, zapewniając jednocześnie elastyczność pod względem współpracy i uwzględniania innych wkładów stron trzecich.
- (21a) Biorąc pod uwagę, że w niektórych państwach członkowskich zdolności składowania obejmujące obowiązki podmiotów objętych regulacją są już rozwijane, te państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji o zwolnienie podmiotów zobowiązanych do wniesienia wkładu w realizację unijnego celu 50 mln ton rocznej operacyjnej zdolności zatłaczania CO₂ do 2030 r. Zwolnienie zwalniałoby podmioty z ich indywidualnego wkładu w realizację celu w przypadku, gdyby roczna operacyjna zdolność zatłaczania CO₂ na terytorium tego państwa członkowskiego przekraczała sumę indywidualnych wkładów wynikających z odpowiedniej działalności produkcyjnej. Dodatkowe zdolności mogą być udostępniane innym podmiotom zobowiązanym w formie umów w zakresie, w jakim nie zostały one uwzględnione w celu uzasadnienia zwolnienia.

- (22) W czerwcu 2023 r. państwa członkowskie powinny przedłożyć zaktualizowane projekty swoich krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030²⁷. Jak podkreślono w wytycznych Komisji dla państw członkowskich dotyczących aktualizacji krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030²⁸, w zaktualizowanych planach należy opisać cele i polityki państw członkowskich mające na celu ułatwienie wytwarzania na większą skalę dostępnych na rynku energooszczędnych i niskoemisyjnych technologii, urządzeń i kluczowych komponentów na ich terytorium. Należy w nich także opisać cele i polityki państw członkowskich, które mają pomóc w osiągnięciu tego celu poprzez działania na rzecz dywersyfikacji w państwach trzecich oraz które mają umożliwić ich sektorom wychwytywanie i stałe przechowywanie emisji CO₂ w miejscach geologicznego składowania.
- (24) W ramach pierwszego filaru Planu przemysłowego Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej Unia powinna opracować i utrzymać bazę przemysłową na potrzeby dostarczania rozwiązań w zakresie technologii neutralnych emisyjnie w celu zabezpieczenia dostaw energii, a jednocześnie realizować swoje ambitne cele w zakresie neutralności klimatycznej. Aby wesprzeć realizację tego celu i uniknąć zależności w odniesieniu do dostaw technologii neutralnych emisyjnie, które to zależności mogłyby opóźnić unijne działania na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych lub zagrozić bezpieczeństwu dostaw energii, w niniejszym rozporządzeniu należy określić przepisy mające na celu wspieranie popytu na zrównoważone i odporne technologie neutralne emisyjnie.
- (25) Dyrektywy 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE umożliwiają instytucjom zamawiającym i podmiotom udzielającym zamówień w drodze postępowań o udzielenie zamówienia publicznego opierać się nie tylko na cenie lub kosztach, ale też na dodatkowych kryteriach służących określeniu oferty najkorzystniejszej ekonomicznie. Takie kryteria dotyczą jakości oferty, w tym jej cech społecznych, środowiskowych i innowacyjnych. Przy udzielaniu zamówień na technologię neutralną emisyjnie w drodze zamówień publicznych warunki przetargowe powinny uwzględniać wkład ofert w zapewnianie zrównoważoności i odporności w odniesieniu do szeregu kryteriów związanych ze zrównoważeniem środowiskowym, innowacyjnością, odpornością i, w stosownych przypadkach, integracją systemu. Należy zrównoważyć kryteria i zapewnić udział MŚP.

²⁷ Państwa członkowskie muszą zaktualizować swoje krajowe plany na lata 2021–2030 do czerwca 2023 r. (projekty planów) i do czerwca 2024 r. (plany ostateczne). Zob. art. 14 oraz wymogi zawarte w rozdziale 2 rozporządzenia (UE) 2018/1999 i załączniku I do tego rozporządzenia.

²⁸ Zawiadomienie Komisji w sprawie wytycznych dla państw członkowskich dotyczących aktualizacji krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030 (Dz.U. C 495 z 29.12.2022, s. 24).

- (26) Kryteria zrównoważonego rozwoju społecznego mogą być już stosowane na podstawie obowiązujących przepisów i mogą obejmować warunki pracy i rokowania zbiorowe zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych, zgodnie z art. 30 ust. 3 dyrektywy 2014/23/UE, art. 18 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE i art. 36 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE. Państwa członkowskie powinny przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju społecznego przez przyjmowanie stosownych środków służących zapewnieniu, by przy realizacji zamówień publicznych wykonawcy przestrzegali mających zastosowanie obowiązków w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy, ustanowionych w prawie Unii, prawie krajowym, układach zbiorowych lub w przepisach międzynarodowego prawa ochrony środowiska, międzynarodowego prawa socjalnego i międzynarodowego prawa pracy wymienionych w załączniku X do dyrektywy 2014/23/UE, załączniku X do dyrektywy 2014/24/UE i załączniku XIV do dyrektywy 2014/25/UE²⁹.

²⁹ Zawiadomienie Komisji „Kwestie społeczne w zakupach – przewodnik dotyczący uwzględniania kwestii społecznych w zamówieniach publicznych (wydanie drugie)”, C(2021) 3573 final.

(27) Zgodnie z dyrektywami 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i mającymi zastosowanie przepisami sektorowymi, a także z przepisami wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów³⁰ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i zużytych baterii³¹, oraz o ile w tych wnioskach nie wskazano inaczej, przy ocenie zrównoważenia środowiskowego rozwiązań neutralnych emisyjnie zakupionych na podstawie niniejszego rozporządzenia instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą uwzględnić różne elementy mające wpływ na klimat i środowisko. Mogą one obejmować na przykład trwałość i niezawodność rozwiązania; łatwość naprawy i konserwacji oraz dostęp do takich usług; łatwość ulepszenia i odnowienia; łatwość i jakość recyklingu; stosowanie substancji; zużycie energii, wody i innych zasobów na co najmniej jednym etapie cyklu życia produktu; masę i objętość produktu i jego opakowania; wykorzystanie materiałów odnawialnych lub użytych części; ilość, charakterystykę i dostępność materiałów zużywalnych koniecznych do właściwego użytkowania i prawidłowej konserwacji; ślad środowiskowy produktu i jego wpływ na środowisko w całym cyklu życia; ślad węglowy produktu; uwalnianie mikrodrobin plastiku; emisje do powietrza, wody lub gleby uwalniane na co najmniej jednym etapie cyklu życia produktu; ilość wytwarzanych odpadów; warunki użytkowania. Obowiązkowe stosowanie kryteriów udzielania zamówień na technologie neutralne emisyjnie nie wyklucza stosowania innych odpowiednich kryteriów udzielenia zamówienia przewidzianych w mających zastosowanie przepisach sektorowych. Zakres wagi kryteriów udzielania zamówień na technologie neutralne emisyjnie daje instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym możliwość przypisania znaczącej wagi innym kryteriom przy jednoczesnym zapewnieniu, aby w wystarczającym stopniu uwzględniono cele realizowane z myślą o kwestii zrównoważonego rozwoju i odporności.

³⁰ Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylającego dyrektywę 2009/125/WE, COM(2022) 142 final z 30.3.2022.

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i zużytych baterii, zmieniające dyrektywę 2008/98/WE i rozporządzenie (UE) 2019/1020 oraz uchylające dyrektywę 2006/66/WE

- (28) Do celów uwzględnienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub aukcji, których celem jest wspieranie produkcji lub zużycia energii ze źródeł odnawialnych, potrzeby dywersyfikacji źródeł dostaw technologii neutralnych emisyjnie w celu odejścia od pojedynczych źródeł dostaw oraz bez uszczerbku dla międzynarodowych zobowiązań Unii dostawy należy co najmniej uznać za niewystarczająco zdywersyfikowane w przypadku, gdy jedno źródło zapewnia dostawy zaspokajające ponad 50 % popytu na konkretną technologię neutralną emisyjnie oraz konkretne komponenty używane głównie do wytwarzania tych produktów w Unii.
- (28a) Przy zamawianiu technologii neutralnych emisyjnie instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą uwzględnić te technologie w ramach szerszego postępowania o udzielenie zamówienia. W takim przypadku powinny one rozważyć podział postępowania o udzielenie zamówienia na odrębne części, określając minimalne wymagania i akty wykonawcze do nich jako wymagania dotyczące tej konkretnej części.
- (28b) By propagować odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej przez oferentów, cyberbezpieczeństwo i bezpieczeństwo danych w odniesieniu do wykorzystywanych technologii, projektów i powiązanej infrastruktury oraz by propagować pełną i terminową realizację projektów dotyczących dostaw, organy publiczne opracowujące aukcje na potrzeby wdrażania energii ze źródeł odnawialnych powinny uwzględnić kryteria kwalifikacji wstępnej związane z odpowiedzialnym prowadzeniem działalności gospodarczej, cyberbezpieczeństwem i bezpieczeństwem danych oraz zdolnością do pełnej i terminowej realizacji projektu.
- (28c) Aby wesprzeć cel, jakim jest rozwój i utrzymanie bazy przemysłowej dla dostarczania strategicznych technologii neutralnych emisyjnie dotyczących energii ze źródeł odnawialnych w celu zabezpieczenia dostaw energii w Unii oraz aby uniknąć zależności od dostaw tych technologii, co opóźniłoby unijne wysiłki na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych lub zagroziłoby bezpieczeństwu dostaw energii, organy publiczne opracowujące aukcje na potrzeby wdrażania energii ze źródeł odnawialnych powinny zwiększyć zrównoważony charakter i odporność dostaw tych technologii w Unii.

Państwa członkowskie powinny ocenić wkład aukcji w zrównoważony rozwój poprzez analizę zrównoważenia środowiskowego ofert, ich wkładu w innowacje oraz w integrację systemu energetycznego. Dlatego państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia kryteriów kwalifikacji wstępnej lub kryteriów przydziału w projekcie aukcji. Chociaż wszystkie projekty oferentów muszą spełniać kryteria kwalifikacji wstępnej, aby móc uczestniczyć w aukcji, kryteria przydziału mają na celu ocenę i klasyfikację poszczególnych projektów uczestniczących w aukcji.

- (28d) Oceniając zrównoważenie środowiskowe ofert, czy to w formie kryteriów kwalifikacji wstępnej, czy kryteriów przydziału, organy publiczne opracowujące aukcje dotyczące wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych mogą brać pod uwagę różne elementy mające wpływ na klimat i środowisko. Mogą one obejmować na przykład trwałość i niezawodność rozwiązania; łatwość naprawy i konserwacji oraz dostęp do takich usług; łatwość ulepszenia i odnowienia; łatwość i jakość recyklingu; stosowanie substancji; zużycie energii, wody i innych zasobów na co najmniej jednym etapie cyklu życia produktu; masę i objętość produktu i jego opakowania; wykorzystanie materiałów odnawialnych lub użytych części; ilość, charakterystykę i dostępność materiałów zużywalnych koniecznych do właściwego użytkowania i prawidłowej konserwacji; ślad środowiskowy produktu i jego wpływ na środowisko w całym cyklu życia; ślad węglowy produktu; uwalnianie mikrodrobin plastiku; emisje do powietrza, wody lub gleby uwalniane na co najmniej jednym etapie cyklu życia produktu; ilość wytwarzanych odpadów; warunki użytkowania.
- (28e) Aby wspierać projektowanie i produkcję bardziej innowacyjnych i zaawansowanych technologii energii odnawialnej, wkład ofert w zrównoważony rozwój może uwzględniać – w formie kryteriów kwalifikacji wstępnej lub kryteriów przydziału – wkład w innowacje poprzez ustanowienie kryteriów kwalifikacji wstępnej lub kryteriów przydziału promujących stosowanie całkowicie nowych rozwiązań lub poprawę porównywalnych najnowocześniejszych rozwiązań.

- (28f) Aby wspierać integrację energii ze źródeł odnawialnych z unijnym systemem energetycznym i płynące z niej korzyści dla opłacalnej dekarbonizacji, wkład ofert w zrównoważony rozwój może uwzględniać wkład w integrację systemu energetycznego, na przykład poprzez rozwiązania w zakresie elastyczności, w tym reagowanie na zapotrzebowanie i magazynowanie energii, oraz produkcję wodoru odnawialnego.
- (28g) Aby zwiększyć odporność dostaw strategicznych technologii neutralnych emisyjnie dotyczących energii ze źródeł odnawialnych i uniknąć nadmiernych zależności od krajów o wysokiej koncentracji dostaw w Unii, organy publiczne powinny ocenić za pomocą kryteriów przydziału wkład poszczególnych projektów uczestniczących w aukcjach dotyczących wdrażania energii ze źródeł odnawialnych w zakresie odporności, z uwzględnieniem potrzeby dywersyfikacji dostaw strategicznych technologii neutralnych emisyjnie dotyczących energii ze źródeł odnawialnych, bez uszczerbku dla międzynarodowych zobowiązań Unii. Przy klasyfikowaniu ofert organy publiczne powinny wziąć pod uwagę fakt, że podaż należy co najmniej uznać za niewystarczająco zdywersyfikowaną, jeżeli [...] ponad 50 % popytu na konkretną technologię neutralną emisyjnie oraz konkretne komponenty wykorzystywane głównie do produkcji tych produktów w Unii **pochodzą z państwa trzeciego**.
- (28h) Waga kryteriów dotyczących wkładu oferty w zrównoważoność i odporność w odniesieniu do aukcji dotyczących wdrażania energii ze źródeł odnawialnych pozostaje bez uszczerbku dla możliwości ustalenia przez organy odpowiedzialne za te aukcje wyższego progu dla kryteriów dotyczących zrównoważenia środowiskowego, innowacji i integracji systemu energetycznego, jeżeli jest to zgodne z jakimkolwiek limitem dla kryteriów pozacenowych określonych na podstawie zasad pomocy państwa.

- (29) Do celów ustanawiania systemów korzyści dla gospodarstw domowych lub konsumentów, w ramach których zachęca się do nabywania produktów końcowych technologii neutralnych emisyjnie i korzystania ze zdywersyfikowanych źródeł dostaw technologii neutralnych emisyjnie, oraz bez uszczerbku dla międzynarodowych zobowiązań Unii dostawy należy uznać za niewystarczająco zdywersyfikowane w przypadku, gdy jedno źródło zapewnia dostawy zaspokajające ponad 65 % całkowitego popytu na konkretną technologię neutralną emisyjnie w Unii. Aby zapewnić spójne stosowanie, Komisja powinna co roku, począwszy od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, publikować wykaz informacji dotyczących rozmieszczenia miejsc pochodzenia produktów końcowych technologii neutralnych emisyjnie, które należą do tej kategorii, w podziale na udział dostaw unijnych pochodzących z różnych źródeł w ostatnim roku, dla którego dostępne są dane.
- (30) Decyzją Rady 2014/115/UE zatwierdzono w szczególności zmianę Porozumienia w sprawie zamówień rządowych zawartego w ramach Światowej Organizacji Handlu („Porozumienie GPA”)³². Celem Porozumienia GPA jest ustanowienie wielostronnych ram zrównoważonych praw i obowiązków w zakresie zamówień publicznych z myślą o osiągnięciu liberalizacji i rozwoju światowego handlu. W przypadku zamówień objętych dodatkiem I Unii Europejskiej do Porozumienia GPA, jak również innymi odpowiednimi umowami międzynarodowymi, którymi związana jest Unia, w tym umowami o wolnym handlu oraz art. III:8 lit. a) Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 w odniesieniu do zamówień agencji rządowych dotyczących produktów nabywanych w celu ich komercyjnej odsprzedaży lub w celu ich wykorzystania do produkcji towarów przeznaczonych do komercyjnej sprzedaży, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające nie powinny stosować wymogów art. 19 **ust. 5** [...] do podmiotów gospodarczych z państw będących źródłami dostaw, które są sygnatariuszami tych umów i porozumień.

³² Decyzja Rady 2014/115/UE z dnia 2 grudnia 2013 r. dotycząca zawarcia Protokołu zmieniającego Porozumienie w sprawie zamówień rządowych (Dz.U. L 68 z 7.3.2014, s. 1).

- (31) Stosowanie przepisów dotyczących odporności w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego powinno pozostawać bez uszczerbku dla stosowania art. 25 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE³³ oraz art. 43 i 85 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE³⁴, zgodnie z wytycznymi Komisji z 2019 r.³⁵ Na tej samej zasadzie, przepisy dotyczące zamówień publicznych powinny nadal mieć zastosowanie do robót budowlanych, dostaw i usług objętych niniejszym rozporządzeniem, w tym art. 67 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE, art. 82 ust. 4 dyrektywy 2014/25/UE oraz art. 41 ust. 2 dyrektywy 2014/23/UE, oraz wszelkie środki wykonawcze wynikające z wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów.
- (33) W celu ograniczenia obciążenia administracyjnego wynikającego z konieczności uwzględnienia [...] **wymogów** dotyczących wkładu oferty w zrównoważoność i odporność, w szczególności w przypadku mniejszych nabywców publicznych i zamówień o niższej wartości, które nie mają istotnego wpływu na rynek, stosowanie odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia należy odroczyć o dwa lata w przypadku nabywców publicznych niebędących centralnymi jednostkami zakupującymi oraz w przypadku zamówień o wartości poniżej 25 mln EUR.
- (34) Do celów stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych, w przypadku gdy produkt jest objęty aktem delegowanym przyjętym na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369³⁶, instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające powinny nabywać wyłącznie te produkty, które są zgodne z obowiązkiem określonym w art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia.

³³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

³⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

³⁵ Komunikat Komisji: Wytyczne dotyczące udziału oferentów z państw trzecich w unijnym rynku zamówień publicznych oraz wprowadzania na ten rynek towarów z państw trzecich, C(2019) 5494 final z 24.7.2019.

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1).

- (35) Gospodarstwa domowe i konsumenci końcowi stanowią istotną część popytu Unii na produkty końcowe technologii neutralnych emisyjnie, a systemy wsparcia publicznego zachęcające gospodarstwa domowe do zakupu takich produktów, w szczególności skierowane do gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji o niskich dochodach i niższych dochodach na poziomie klasy średniej, są ważnymi narzędziami przyspieszającymi przejście na zieloną gospodarkę. W ramach inicjatywy na rzecz dachowych paneli słonecznych zapowiedzianej w strategii UE na rzecz energii słonecznej³⁷ państwa członkowskie powinny na przykład ustanowić krajowe programy wspierające masowe wdrażanie energii słonecznej na dachach budynków. W planie REPowerEU Komisja wezwała państwa członkowskie do pełnego wykorzystania środków wspierających, które zachęcają do przestawienia się na pompy ciepła. Takie systemy wsparcia ustanowione na szczeblu krajowym przez państwa członkowskie lub na szczeblu lokalnym przez władze lokalne lub regionalne powinny również przyczyniać się do poprawy zrównoważoności i odporności unijnych technologii neutralnych emisyjnie. Organy publiczne powinny na przykład zapewnić beneficjentom wyższe rekompensaty finansowe z tytułu nabywania produktów końcowych technologii neutralnych emisyjnie, które w większym stopniu przyczynią się do zwiększenia odporności w Unii. Organy publiczne powinny zapewnić, aby ich systemy były otwarte, przejrzyste i niedyskryminacyjne, tak aby przyczyniały się one do wzrostu popytu na produkty technologii neutralnych emisyjnie w Unii. Organy publiczne powinny również ograniczyć dodatkową rekompensatę finansową za takie produkty, aby nie spowalniać wdrażania technologii neutralnych emisyjnie w Unii. W celu zwiększenia skuteczności takich systemów państwa członkowskie powinny zapewnić łatwy dostęp do informacji zarówno dla konsumentów, jak i dla producentów technologii neutralnych emisyjnie na ogólnodostępnej stronie internetowej. Wykorzystanie przez organy publiczne aspektu wkładu w zrównoważoność i odporność w systemach skierowanych do konsumentów lub gospodarstw domowych powinno pozostawać bez uszczerbku dla zasad pomocy państwa i zasad WTO dotyczących subsydiów.
- (36) Przy opracowywaniu systemów korzyści dla gospodarstw domowych lub konsumentów, w ramach których zachęca się do nabywania produktów końcowych technologii neutralnych emisyjnie zdefiniowanych w niniejszym rozporządzeniu, państwa członkowskie, władze regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego lub związki złożone z co najmniej jednej takiej instytucji lub z co najmniej jednego takiego podmiotu prawa publicznego powinny gwarantować poszanowanie międzynarodowych zobowiązań Unii, w tym przez zapewnienie, aby takie systemy nie osiągały skali, która będzie stwarzać poważną szkodę dla interesów członków WTO.

³⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Strategia UE na rzecz energii słonecznej, COM(2022) 221 final z 18.5.2022.

- (37) Komisja może również wspierać państwa członkowskie w opracowywaniu systemów skierowanych do gospodarstw domowych i konsumentów w celu budowania synergii i wymiany najlepszych praktyk. Ważną rolę w przyspieszaniu uwzględniania wkładu w zrównowagę i odporność przez państwa członkowskie i organy publiczne w ich praktykach w zakresie zamówień publicznych i aukcji powinna również odgrywać Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie. Powinna ona wydawać wytyczne i wskazywać najlepsze praktyki dotyczące sposobu określania wkładu i korzystania z niego, a także podawać konkretne i szczegółowe przykłady.
- (38) Aby umożliwić przemysłowi terminowe dostosowanie produkcji, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające powinny z wyprzedzeniem informować rynek o swoich szacunkowych potrzebach w zakresie zamówień na produkty technologii neutralnych emisyjnie.
- (38a) Oprócz środków ukierunkowanych na popyt publiczny i popyt w gospodarstwach domowych Unia mogłaby rozważyć podjęcie działań mających na celu ułatwienie wdrażania technologii neutralnych emisyjnie w przypadku unijnych przemysłowych łańcuchów wartości, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP, przede wszystkim poprzez ułatwienie powiązania między popytem a popytem ze strony przemysłu.
- (39) Jak wskazano w komunikacie w sprawie Planu przemysłowego Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej, opublikowanym 1 lutego 2023 r., udział przemysłu Unii w rynku znajduje się pod silną presją ze względu na subsydia w państwach trzecich, które naruszają równe warunki działania. Przekłada się to na potrzebę szybkiej i ambitnej reakcji Unii w zakresie modernizacji jej ram prawnych.

- (40) Kluczowe znaczenie dla zapewnienia otwartej strategicznej autonomii Unii oraz dla ustanowienia solidnej bazy produkcyjnej na potrzeby technologii neutralnych emisyjnie i ich łańcuchów dostaw w całej Unii ma dostęp do finansowania. Większość inwestycji niezbędnych do osiągnięcia celów Zielonego Ładu będzie pochodzić z kapitału prywatnego³⁸ przyciągniętego zarówno obietnicą potencjalnego wzrostu ekosystemu technologii neutralnych emisyjnie, jak i stabilnymi i ambitnymi ramami polityki. Dobrze funkcjonujące, głębokie i zintegrowane rynki kapitałowe będą zatem miały zasadnicze znaczenie dla pozyskiwania i ukierunkowania funduszy potrzebnych do przejścia na zieloną gospodarkę i do realizacji projektów produkcji neutralnych emisyjnie. W związku z tym, aby UE mogła osiągnąć swoje cele w zakresie neutralności emisyjnej, niezbędne są szybkie postępy w tworzeniu unii rynków kapitałowych. Kluczową rolę w zwiększaniu inwestycji w technologie neutralne emisyjnie w łańcuchach wartości odgrywa również program zrównoważonego finansowania (i finansowania mieszanego), który jednocześnie gwarantuje konkurencyjność sektora.

³⁸ Dokument roboczy służb Komisji – Identifying Europe’s recovery needs [Określenie potrzeb Europy w zakresie odbudowy], towarzyszący dokumentowi: komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Decydujący moment dla Europy: naprawa i przygotowanie na następną generację”, SWD(2020) 98 final z 27.5.2020.

(41) Zasadnicze znaczenie mają inwestycje prywatne dokonywane przez przedsiębiorstwa i inwestorów finansowych. W przypadku gdy same inwestycje prywatne są niewystarczające, skuteczna realizacja projektów produkcji neutralnych emisyjnie może wymagać wsparcia publicznego, na przykład w formie gwarancji, kredytów lub inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych, przy jednoczesnym unikaniu zakłóceń na rynku wewnętrznym. Jeżeli takie wsparcie publiczne przybiera formę pomocy państwa, pomoc taka musi wywoływać efekt zachęty oraz być konieczna, ukierunkowana, tymczasowa, odpowiednia i proporcjonalna, przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności i spójności na rynku wewnętrznym. Istniejące wytyczne w sprawie pomocy państwa, które zostały niedawno poddane gruntownemu przeglądowi zgodnie z celami dwojakiej transformacji, zapewniają szerokie możliwości wspierania inwestycji w projekty objęte zakresem niniejszego rozporządzenia pod pewnymi warunkami. Państwa członkowskie mogą odgrywać ważną rolę w ułatwianiu dostępu do finansowania dla projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, zaradzając niedoskonałościom rynku przez ukierunkowane i tymczasowe wsparcie w ramach pomocy państwa. Tymczasowe ramy pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji przyjęte 9 marca 2023 r. mają na celu zapewnienie równych warunków działania na rynku wewnętrznym i są ukierunkowane na sektory, w których stwierdzono ryzyko delokalizacji działalności do państw trzecich, oraz proporcjonalne pod względem kwot pomocy. Ramy te umożliwiłyby państwom członkowskim wprowadzenie środków wsparcia nowych inwestycji w zakładach produkcyjnych w określonych, strategicznych sektorach neutralnych emisyjnie, w tym przez oferowanie korzyści podatkowych.

Dozwolona kwota pomocy może być modyfikowana z uwzględnieniem wyższych poziomów intensywności pomocy i pułapów kwoty pomocy, jeżeli inwestycja byłaby zlokalizowana na obszarach objętych pomocą, aby przyczynić się do osiągnięcia celu konwergencji między państwami członkowskimi i regionami. Aby zweryfikować, czy istnieje konkretne ryzyko przekierowania inwestycji poza Europejski Obszar Gospodarczy (EOG) oraz że nie istnieje ryzyko przeniesienia inwestycji w obrębie EOG, wymagane byłyby odpowiednie warunki. Aby zmobilizować zasoby krajowe w tym celu, państwa członkowskie mogą wykorzystać część dochodów z ETS, które państwa te muszą przeznaczyć na cele związane z klimatem.

- (41a) Wsparcie publiczne powinno być wykorzystywane do korygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, a działania nie powinny powielać lub wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania te powinny tworzyć wyraźną wartość dodaną dla Unii. Inwestycje publiczne mogą w szczególności koncentrować się na niezbędnych inwestycjach infrastrukturalnych, wspieraniu innowacji i zwiększaniu skali wykorzystania przełomowych technologii.
- (42) Szereg unijnych programów finansowania, takich jak Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, InvestEU, programy polityki spójności lub fundusz innowacyjny, jest również dostępnych w celu finansowania inwestycji w projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie.
- (43) W drodze zmienionego rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności³⁹ udostępniono dodatkowe 20 mld EUR bezzwrotnego wsparcia dla państw członkowskich w celu zwiększania efektywności energetycznej i rezygnacji z paliw kopalnych, między innymi przy wykorzystaniu projektów w zakresie unijnego przemysłu technologii neutralnych emisyjnie. Jak wskazano w wytycznych Komisji w sprawie rozdziałów dotyczących REPowerEU⁴⁰, zachęca się państwa członkowskie do uwzględnienia w rozdziale dotyczącym REPowerEU ich planów odbudowy i zwiększania odporności środków wspierających inwestycje w produkcję technologii neutralnych emisyjnie i innowacje przemysłowe, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241⁴¹.
- (44) InvestEU jest sztandarowym programem UE mającym na celu pobudzenie inwestycji, zwłaszcza w kontekście transformacji ekologicznej i cyfrowej, przez zapewnianie finansowania i pomocy technicznej, na przykład w ramach mechanizmów łączonych. Takie podejście pomaga przyciągnąć dodatkowy kapitał publiczny i prywatny. Ponadto zachęca się państwa członkowskie do wnoszenia wkładu w moduł państw członkowskich w ramach InvestEU w celu wspierania produktów finansowych dostępnych na potrzeby produkcji technologii neutralnych emisyjnie, bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa.

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1).

⁴⁰ Zawiadomienie Komisji Wytyczne dotyczące planów odbudowy i zwiększania odporności w kontekście REPowerEU 2023/C 80/01 (Dz.U. C 80 z 3.3.2023, s. 1).

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

- (45) Państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia z programów polityki spójności zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁴², aby zachęcić do realizacji strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym za pomocą pakietów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury, inwestycji produkcyjnych w innowacje, zdolności produkcji po stronie MŚP, usługi, szkolenia i środki podnoszenia kwalifikacji, w tym wsparcia na rzecz budowania zdolności organów publicznych i projektodawców. Mające zastosowanie stopy współfinansowania określone w programach mogą wynosić do 85 % w przypadku regionów słabiej rozwiniętych i do 60 % lub 70 % w przypadku regionów w okresie przejściowym, w zależności od danego funduszu i statusu danego regionu, ale państwa członkowskie mogą przekroczyć te pułapy na poziomie konkretnego projektu, jeżeli jest to wykonalne zgodnie z zasadami pomocy państwa. Instrument Wsparcia Technicznego może pomóc państwom członkowskim i regionom w przygotowaniu strategii wzrostu neutralnego emisyjnie, poprawie otoczenia biznesowego, ograniczeniu biurokracji i przyspieszeniu wydawania pozwoleń. Należy zachęcać państwa członkowskie do promowania zrównoważoności strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie przez włączenie tych inwestycji do europejskich łańcuchów wartości, w szczególności z wykorzystaniem międzyregionalnych i transgranicznych sieci współpracy.
- (46) Fundusz innowacyjny daje również bardzo obiecujące i opłacalne sposoby wspierania zwiększenia produkcji i wdrażania wodoru odnawialnego i innych strategicznych technologii neutralnych emisyjnie w Europie, w tym innowacyjne projekty w sektorze morskim i lotniczym mające pozytywny wpływ na klimat, co umocni suwerenność Europy w zakresie kluczowych technologii na rzecz działań w dziedzinie klimatu i bezpieczeństwa energetycznego.

⁴² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

- (48) Aby przezwyciężyć ograniczenia obecnych rozdrobnionych inwestycji publicznych i prywatnych, ułatwić integrację i zwrot z inwestycji, Komisja i państwa członkowskie powinny lepiej koordynować i tworzyć synergie między istniejącymi programami finansowania na szczeblu unijnym i krajowym, a także zapewniać lepszą koordynację i współpracę z przemysłem i kluczowymi zainteresowanymi stronami z sektora prywatnego. Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie ma do odegrania kluczową rolę w tworzeniu kompleksowej panoramy dostępnych i istotnych możliwości finansowania oraz w omawianiu indywidualnych potrzeb finansowych strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie.
- (59) Dane i usługi związane z przestrzenią kosmiczną pochodzące z unijnego programu kosmicznego, a w szczególności z programu Copernicus, w miarę możliwości wykorzystuje się do dostarczania informacji na temat geologii, biologii, ekologii, rozwoju społeczno-gospodarczego i dostępności zasobów na potrzeby ocen wpływu na środowisko i zezwoleń środowiskowych; takie dane i usługi, a w szczególności funkcja programu Copernicus umożliwiająca monitorowanie i weryfikację antropogenicznych emisji CO₂, są najistotniejsze dla oceny wpływu projektów przemysłowych i wpływu antropogenicznych pochłaniaczy CO₂ na globalne stężenia i strumienie gazów cieplarnianych.
- (61) Doliny wodorowe o przemysłowych zastosowaniach końcowych odgrywają ważną rolę w dekarbonizacji sektorów energochłonnych. W ramach REPowerEU wyznaczono cel, jakim jest podwojenie liczby dolin wodorowych w Unii. Aby osiągnąć ten cel, państwa członkowskie powinny przyspieszyć wydawanie pozwoleń, rozważyć utworzenie piaskownic regulacyjnych oraz priorytetowo traktować dostęp do finansowania. Aby zwiększyć odporność przemysłu neutralnego emisyjnie, państwa członkowskie powinny zapewnić wzajemne połączenie dolin wodorowych ponad granicami Unii. Instalacje przemysłowe, które wytwarzają własną energię i które mogą wnieść pozytywny wkład w produkcję energii elektrycznej, należy zachęcać do włączenia się w inteligentną sieć elektroenergetyczną w charakterze producentów energii dzięki uproszczeniu wymogów regulacyjnych.

(62) Piaskownice regulacyjne technologii neutralnych emisyjnie mogą być ważnym narzędziem promowania innowacji w dziedzinie technologii neutralnych emisyjnie. Innowacje należy umożliwiać dzięki przestrzeniom doświadczalnym, ponieważ wyniki badań naukowych wymagają testów w kontrolowanym środowisku rzeczywistym. Należy wprowadzać piaskownice regulacyjne na potrzeby testowania innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie lub innych innowacyjnych technologii, które mogą umożliwić przejście na neutralną dla klimatu, czystą gospodarkę i zmniejszyć strategiczne zależności, w kontrolowanym środowisku przez ograniczony czas, co wspomaga uczenie się działań regulacyjnych oraz potencjalne zwiększenie skali i poszerzenie wdrożenia. Należy zachować równowagę między pewnością prawa dla uczestników piaskownic regulacyjnych technologii neutralnych emisyjnie a osiągnięciem celów prawa Unii. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość dopuszczenia w przepisach krajowych odstępstw w przypadku piaskownic regulacyjnych dla technologii neutralnych emisyjnie, zapewniając w każdym przypadku zgodność z prawem Unii i z zasadniczymi wymogami dotyczącymi technologii neutralnych emisyjnie określonymi w prawie krajowym. W 2023 r. Komisja opublikuje wytyczne dotyczące piaskownic, zapowiedziane w Nowym europejskim planie na rzecz innowacji, aby wesprzeć państwa członkowskie w przygotowaniu piaskownic regulacyjnych dla technologii neutralnych emisyjnie. Te innowacyjne technologie mogą ostatecznie mieć zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej, zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii i odporności systemu energetycznego Unii.

(64) Zwiększenie skali wartości europejskiego przemysłu technologii neutralnych emisyjnie i łańcuchów wartości wymaga dużej liczby dodatkowych wykwalifikowanych pracowników, co wiąże się z istotnymi potrzebami inwestycyjnymi w zakresie zmiany i podnoszenia kwalifikacji, w tym w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego. Powinno to przyczynić się do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy zgodnie z celami Europejskiego filaru praw socjalnych w zakresie zatrudnienia i szkolenia. Transformacja energetyczna będzie wymagała znacznego zwiększenia liczby wykwalifikowanych pracowników w wielu sektorach, w tym energii odnawialnej i magazynowania energii oraz surowców, i ma ogromny potencjał pod względem tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy. Według europejskiego strategicznego planu Komisji w dziedzinie technologii energetycznych⁴³ do 2030 r. zapotrzebowanie na umiejętności w podsektorze wodorowym ogniw paliwowych tylko w produkcji szacuje się na 180 000 wyszkolonych pracowników, techników i inżynierów. W sektorze fotowoltaicznej energii słonecznej potrzebnych będzie nawet 66 000 miejsc pracy w samej produkcji. Europejska sieć służb zatrudnienia (EURES) świadczy usługi w zakresie informacji, doradztwa i rekrutacji lub pośrednictwa na rzecz pracowników i pracodawców, w tym ponad granicami rynku wewnętrznego.

⁴³ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, Wspólne Centrum Badawcze, The strategic energy technology (SET) plan, Urząd Publikacji, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

(65) Ponieważ zwiększenie zdolności produkcji kluczowych technologii neutralnych emisyjnie w Unii nie będzie możliwe bez znacznej liczby wykwalifikowanych pracowników, konieczne jest wprowadzenie środków mających na celu aktywizację większej liczby osób na rynku pracy, zwłaszcza kobiet i młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się (młodzież NEET), osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Ponadto zgodnie z celami zalecenia Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej ważne jest szczególne wsparcie na rzecz zmiany pracy dla pracowników ze zbędnych i upadających sektorów. Oznacza to inwestowanie w umiejętności i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy na potrzeby technologii neutralnych emisyjnie w Unii. Wykorzystane i w pełni uwzględnione zostaną istniejące inicjatywy, takie jak unijny pakt na rzecz umiejętności, działania na szczeblu UE w zakresie gromadzenia informacji na temat umiejętności i prognozowania umiejętności, np. działania Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop) i Europejskiego Urzędu ds. Pracy, oraz planu działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności, co posłuży zmobilizowaniu wszystkich podmiotów oraz szkoleniu na wszystkich poziomach umiejętności w niezbędnym zakresie: organów państw członkowskich, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, organizatorów kształcenia i szkolenia, partnerów społecznych i gospodarczych oraz przemysłu, w szczególności MŚP, w celu określenia potrzeb w zakresie umiejętności, opracowania programów kształcenia i szkolenia oraz wdrożenia ich na dużą skalę w szybki i funkcjonalny sposób. Kluczową rolę w tym względzie mają do odegrania strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie. Państwa członkowskie i Komisja mogą zapewnić wsparcie finansowe, w tym wykorzystując możliwości, jakie zapewnia budżet Unii za pośrednictwem takich instrumentów, jak: Europejski Fundusz Społeczny Plus, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, fundusz modernizacyjny, REPowerEU i Program na rzecz jednolitego rynku.

- (66) Należy uruchomić europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie z myślą o opracowaniu programów edukacyjnych i szkoleniowych, treści i materiałów, a także poświadczeń wskazujących, że zostały one wykorzystane do podnoszenia i zmiany kwalifikacji osób w każdym wieku produkcyjnym, wymaganych w łańcuchach wartości kluczowych technologii neutralnych emisyjnie, oraz oferowania tych programów, treści i materiałów odpowiednim organizatorom kształcenia i szkolenia w państwach członkowskich do dobrowolnego wykorzystania. Akademie przemysłu neutralnego emisyjnie to organizacje, konsorcja lub projekty odpowiednich zainteresowanych stron, którym Komisja Europejska przyznaje finansowanie z funduszu kapitału załóżkowego. Akademie powinny odgrywać rolę ułatwiającą, w pełni szanując odpowiedzialność państw członkowskich za treść nauczania i organizację systemów edukacyjnych oraz za treść i organizację szkolenia zawodowego. Akademie powinny oferować programy edukacyjne i szkoleniowe, treści i materiały, z których mogą korzystać organizatorzy kształcenia i szkolenia, partnerzy gospodarczy i społeczni oraz inne podmioty zaangażowane w podnoszenie i zmianę kwalifikacji w państwach członkowskich, takie jak publiczne służby zatrudnienia, jeżeli uznają to za przydatne. Partnerzy gospodarczy i społeczni powinni być zaangażowani w opracowywanie programów szkoleniowych, aby zapewnić adekwatność i zwiększyć wykorzystanie programów. Akademie powinny zachęcać do nauczania umiejętności przekrojowych ułatwiających mobilność zawodową, obok innych wymaganych umiejętności. Celem akademii będzie wspieranie jakości kształcenia i szkolenia oferowanego przez organizatorów kształcenia i szkolenia w państwach członkowskich z wykorzystaniem programów nauczania, treści i materiałów opracowanych przez akademie, w tym poprzez szkolenie instruktorów.

- (66a) Aby wesprzeć przejrzystość i możliwość przenoszenia umiejętności oraz mobilność pracowników, europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie będą opracowywać i promować wdrażanie przez organizatorów kształcenia i szkolenia poświadczeń, w tym mikropoświadczeń, obejmujących efekty uczenia się. Poświadczenia opracowane przez europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie mogą być wydawane przez organizatorów kształcenia i szkolenia w państwach członkowskich lub organy przyznające w państwach członkowskich, w których pomyślnie ukończono program kształcenia i szkolenia opracowany przez akademie. Poświadczenia te powinny być wydawane w formie europejskich poświadczeń w dziedzinie uczenia się i mogłyby zostać włączone do EUROPASS i, w stosownych przypadkach i gdy jest to wykonalne, do krajowych ram kwalifikacji. Państwa członkowskie mogą zachęcać do ustawicznej zmiany i ciągłego podnoszenia kwalifikacji oferowanych za pośrednictwem akademii i odpowiednich organizatorów kształcenia i szkolenia na ich terytorium, na przykład poprzez programy krajowe i finansowanie unijne.
- (67) Chociaż w obliczu braku określonych w prawie Unii szczegółowych przepisów wprowadzających minimalne wymogi w zakresie szkolenia dotyczące dostępu do danego zawodu regulowanego lub jego wykonywania to państwa członkowskie posiadają kompetencje w zakresie decydowania o zasadności i sposobie regulacji zawodu, przepisy krajowe dotyczące dostępu do zawodów regulowanych nie mogą stwarzać nieuzasadnionych i nieproporcjonalnych przeszkód dla korzystania z tych praw podstawowych. Kompetencje w zakresie regulowania dostępu do zawodu należy wykonywać w granicach zasad niedyskryminacji i proporcjonalności zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/958 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów.
- (68) W przypadku gdy państwa członkowskie stwierdzą, że programy uczenia się opracowane przez europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie prowadzą do uzyskania poświadczeń odpowiadających wiedzy, umiejętnościom i kompetencjom wymaganym do uzyskania dostępu do zawodu regulowanego lub do działalności stanowiącej element zawodu regulowanego, państwa członkowskie powinny – w celu ułatwienia mobilności w strategicznych zawodach przemysłu neutralnego emisyjnie – traktować te poświadczenia jako dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, które poświadczają, zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

- (69) Na szczeblu Unii należy ustanowić Platformę Europy Neutralnej Emisyjnie złożoną z państw członkowskich i kierowaną przez Komisję. Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie może doradzać Komisji i państwom członkowskim i wspierać je w konkretnych kwestiach oraz stanowić organ referencyjny, w ramach którego Komisja i państwa członkowskie koordynują swoje działania i ułatwiają wymianę informacji na temat kwestii związanych z niniejszym rozporządzeniem. Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie powinna dalej wykonywać zadania określone w niniejszym rozporządzeniu, w szczególności w odniesieniu do wydawania pozwoleń, w tym pojedynczych punktów kontaktowych, strategicznych projektów neutralnych emisyjnie, koordynacji finansowania, dostępu do rynków, umiejętności, piaskownic regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie, a także konsultacji z Komisją przy ocenie wykonalności i proporcjonalności proponowania środków, jeżeli Komisja stwierdzi, że osiągnięcie ogólnych celów rozporządzenia jest mało prawdopodobne. W razie potrzeby w ramach Platformy można tworzyć stałe lub tymczasowe podgrupy i zapraszać strony trzecie, takie jak eksperci lub przedstawiciele przemysłu technologii neutralnych emisyjnie oraz partnerzy społeczni i gospodarczy.
- (69a) W stosownych przypadkach i gdy jest to użyteczne Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie powinna dążyć do ścisłej współpracy z innymi odpowiednimi inicjatywami, platformami i grupami Komisji, by poszukiwać synergii, wymieniać wiedzę fachową, informacje i wspierać zaangażowanie zainteresowanych stron, przy jednoczesnym unikaniu powielania i nakładania się działań. Platforma będzie współpracować z istniejącymi sojuszami przemysłowymi UE, a tym samym wносить wkład w prace sojuszy poprzez angażowanie państw członkowskich. Kluczowymi sojuszami na rzecz współpracy z Platformą są: europejski sojusz na rzecz baterii, europejski sojusz przemysłowy na rzecz fotowoltaiki słonecznej, europejski sojusz na rzecz czystego wodoru, sojusz na rzecz lotnictwa bezemisyjnego, sojusz przemysłowy na rzecz procesorów i technologii półprzewodnikowych oraz sojusz przemysłowy na rzecz łańcucha wartości paliw odnawialnych i niskoemisyjnych. Sektory, które obecnie nie są reprezentowane w sojuszach przemysłowych, korzystają w równym stopniu z ustrukturyzowanych ram zapewnianych przez Platformę Europy Neutralnej Emisyjnie. Jeżeli chodzi o partnerstwa strategiczne na rzecz technologii neutralnych emisyjnie, w stosownych przypadkach przewiduje się ścisłą współpracę z Europejską Radą ds. Surowców Krytycznych.

- (70) W planie przemysłowym Zielonego Ładu Komisja ogłosiła zamiar utworzenia partnerstw przemysłowych na rzecz neutralności emisyjnej, obejmujących technologie neutralne emisyjnie, aby promować przyjęcie takich technologii na całym świecie i wspierać rolę, jaką UE ze swoimi zdolnościami przemysłowymi może odegrać w przygotowywaniu globalnej transformacji w kierunku czystej energii. Komisja i państwa członkowskie mogą koordynować partnerstwa w ramach Platformy, omawiając istniejące odpowiednie partnerstwa i procesy, takie jak zielone partnerstwa, dialogi w dziedzinie energii i inne formy istniejących dwustronnych ustaleń umownych, a także potencjalne synergie z odpowiednimi umowami dwustronnymi państw członkowskich z państwami trzecimi.
- (71) Unia powinna dążyć do dywersyfikacji i stymulowania handlu międzynarodowego i inwestycji w technologie neutralne emisyjnie oraz do propagowania na całym świecie wysokich standardów społecznych i środowiskowych. Powinno to odbywać się w ścisłej współpracy i w partnerstwie z państwami o zbliżonych poglądach. Podobnie w ścisłej współpracy z krajami partnerskimi w ramach otwartego, ale asertywnego podejścia i w oparciu o wzajemność i wspólne interesy należy podejmować bardziej zdecydowane działania w zakresie badań naukowych i innowacji w celu opracowywania i wdrażania technologii neutralnych emisyjnie.
- (72) Jeżeli na mocy niniejszego rozporządzenia przekazuje się Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu, szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (73) W zakresie, w jakim którykolwiek ze środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu stanowi pomoc państwa, przepisy dotyczące takich środków pozostają bez uszczerbku dla stosowania art. 107 i 108 Traktatu.

- (74) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot

1. Ogólnym celem niniejszego rozporządzenia jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie ram zapewniających Unii dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw technologii neutralnych emisyjnie, a jednocześnie przyczynienie się do osiągnięcia unijnego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 % do 2030 r. w stosunku do poziomów z 1990 r. oraz unijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 r.
2. Aby przyczynić się do osiągnięcia celu ogólnego, o którym mowa w ust. 1, niniejsze rozporządzenie zawiera środki mające na celu:
 - a) zmniejszenie ryzyka zakłóceń w dostawach związanych z technologiami neutralnymi emisyjnie, które mogą zakłócać konkurencję i rozdrobnić rynek wewnętrzny, w szczególności poprzez określenie i wspieranie zwiększenia zdolności produkcyjnych technologii neutralnych emisyjnie i ich łańcuchów wartości;
 - b) pobudzanie popytu na zrównoważone i odporne technologie neutralne emisyjnie poprzez zamówienia publiczne, aukcje i inne formy interwencji publicznej;
 - c) podnoszenie umiejętności poprzez wspieranie akademii przemysłu neutralnego emisyjnie, a tym samym ochronę i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy;
 - d) wspieranie innowacji poprzez tworzenie piaskownic regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie;
 - e) poprawę zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania ryzyka związanego z technologiami neutralnymi emisyjnie.
- 2a. Niniejsze rozporządzenie ma również na celu ustanowienie unijnego rynku usług składowania CO₂.

Artykuł 2

Zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do technologii neutralnych emisyjnie, z wyjątkiem art. 26 i 27 niniejszego rozporządzenia, które mają zastosowanie jedynie do innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie i innych innowacyjnych technologii, które mają potencjał umożliwienia przejścia na neutralną dla klimatu, czystą gospodarkę i potencjał zmniejszenia zależności strategicznych. Surowce krytyczne wchodzące w zakres rozporządzenia (UE) .../... [dodać przypis z odesłaniem do publikacji rozporządzenia w sprawie surowców krytycznych] są wyłączone z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.

W przypadku zintegrowanych zakładów produkcyjnych, które zajmują się produkcją materiałów objętych zarówno zakresem [aktu w sprawie surowców krytycznych], jak i niniejszego rozporządzenia, rozporządzenie mające zastosowanie do tego zakładu jest określone przez jego produkt końcowy.

Artykuł 3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - a) „technologie neutralne emisyjnie” oznaczają wszystkie technologie określone w art. 3a, które są produktami końcowymi, konkretnymi komponentami lub określonymi maszynami używanymi głównie do wytwarzania tych produktów i które osiągnęły poziom gotowości technologicznej wynoszący co najmniej 8;
 - aa) „strategiczna technologia neutralna emisyjnie” oznacza wszystkie technologie określone w art. 3b ust. 1, które są produktami końcowymi, konkretnymi komponentami lub określonymi maszynami używanymi głównie do wytwarzania tych produktów i które osiągnęły poziom gotowości technologicznej wynoszący co najmniej 8;

- b) „używane głównie” oznacza produkty końcowe i konkretne komponenty, które mają zasadnicze znaczenie dla produkcji technologii neutralnych emisyjnie, jak podano w załączniku X, lub produkty końcowe, konkretne komponenty i określone maszyny, które są niezbędne do produkcji technologii neutralnych emisyjnie, na podstawie dowodów dostarczonych właściwemu organowi krajowemu przez projektodawcę, takich jak badania rynku lub umowy *offtake*;
- ac) „energia odnawialna” oznacza „energię odnawialną” zdefiniowaną w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;
- aca) „paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego” oznaczają paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego zdefiniowane w [art. XX przekształconej dyrektywy w sprawie energii odnawialnej];
- ad) „zrównoważone paliwa alternatywne” oznaczają paliwa przeznaczone dla sektora lotnictwa, o których mowa w art. 3 ust. 7, art. 3 ust. 13 i art. 3 ust. 17 [rozporządzenia ReFuelEU Aviation], lub paliwa przeznaczone dla sektora morskiego określone przy stosowaniu kryteriów z art. 10 ust. 1 i art. 10 ust. 2 [rozporządzenia FuelEU Maritime];
- ae) „transformacyjne technologie przemysłowe na rzecz dekarbonizacji” oznaczają zwiększenie zdolności produkcyjnych w zakresie transformacyjnych technologii przemysłowych, które są wykorzystywane do znacznego i trwałego zmniejszenia wskaźników emisji ekwiwalentu CO₂ z energochłonnych rodzajów działalności w sektorach stalowym, aluminium, metali nieżelaznych, podstawowych chemikaliów, cementu, wapna, szkła, ceramiki, nawozów i papieru, w zakresie, w jakim jest to technicznie wykonalne;
- af) „rozwiązania biotechnologiczne w dziedzinie klimatu i energii” oznaczają technologie oparte na wykorzystaniu organizmów żywych, takich jak enzymy, mikroorganizmy i kultury bakteryjne, zdolne do ograniczenia emisji CO₂ poprzez zastąpienie energochłonnych środków produkcji opartych na paliwach kopalnych lub substancjach chemicznych w przemysłowych procesach produkcyjnych istotnych między innymi dla wychwytywania dwutlenku węgla i produkcji biopaliw;
- b) „komponent” oznacza część technologii neutralnej emisyjnie, która to część jest produkowana i sprzedawana przez przedsiębiorstwo, w tym materiały przetworzone;

- ba) „materiał przetworzony” oznacza materiał, który znajduje się na zaawansowanym etapie przetwarzania, z wyłączeniem surowców krytycznych objętych aktem w sprawie surowców krytycznych, i przeznaczony do pełnienia określonej funkcji w technologii neutralnej emisyjnie;
- c) „innovacyjne technologie neutralne emisyjnie” oznaczają technologie, które odpowiadają definicji „technologii neutralnych emisyjnie”, z wyjątkiem tego, że nie osiągnęły poziomu gotowości technologicznej wynoszącego co najmniej 8 i że obejmują prawdziwe innowacje, które nie są obecnie dostępne na rynku i które są na tyle zaawansowane, że można je testować w kontrolowanym środowisku;
- ca) „inne technologie innowacyjne” oznaczają technologie związane z energią lub klimatem, które mają udowodniony potencjał w zakresie przyczyniania się do dekarbonizacji systemów przemysłowych lub energetycznych oraz zmniejszenia strategicznych zależności, które obejmują prawdziwe innowacje niedostępne obecnie na rynku europejskim i które są wystarczająco zaawansowane, aby zostać przetestowane w kontrolowanym środowisku, ale nie osiągnęły poziomu technologicznego wynoszącego co najmniej 8;
- d) „projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie” oznacza planowany zakład przemysłowy produkujący technologie neutralne emisyjnie lub rozbudowę lub zmianę przeznaczenia istniejącego zakładu produkującego technologie neutralne emisyjnie;
- e) „strategiczny projekt technologii neutralnych emisyjnie” oznacza znajdujący się w Unii projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie, projekt dotyczący składowania CO₂ lub projekt w dziedzinie infrastruktury transportu CO₂, który państwo członkowskie uznało za strategiczny projekt technologii neutralnych emisyjnie, zgodnie z art. 10 i 11;

- f) „proces wydawania pozwoleń” oznacza proces obejmujący wszystkie odpowiednie pozwolenia na budowę, rozbudowę, zmianę i eksploatację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie oraz projektów strategicznych obejmujących wszystkie wnioski i procedury, począwszy od potwierdzenia kompletności wniosku aż do powiadomienia o decyzji kompleksowej. Jeżeli chodzi o geologiczne składowanie CO₂, proces wydawania pozwoleń odnosi się do procesu wydawania pozwoleń na składowanie, który dotyczy przetwarzania wszystkich niezbędnych pozwoleń na instalacje powierzchniowe wymagane do eksploatacji składowiska (pozwolenie na budowę, pozwolenie na rurociągi itp.) oraz pozwolenia środowiskowego na zatłaczanie i składowanie CO₂, uzyskanego zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającą dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006;
- g) „decyzja kompleksowa” oznacza decyzję lub zestaw decyzji podjętych przez organy państwa członkowskiego określającą, czy projektodawca jest upoważniony do wdrażania projektu produkcji technologii neutralnych emisyjnie, bez uszczerbku dla jakiegokolwiek decyzji podjętej w kontekście procedury odwoławczej;
- h) „projektodawca” oznacza dowolne przedsiębiorstwo lub konsorcjum przedsiębiorstw opracowujące projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie lub strategiczny projekt technologii neutralnych emisyjnie;
- i) „piaskownica regulacyjna w obszarze technologii neutralnych emisyjnie” oznacza system umożliwiający przedsiębiorstwom testowanie innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie i innych innowacyjnych technologii w kontrolowanym środowisku rzeczywistym, w ramach konkretnego planu opracowanego i monitorowanego przez właściwy organ;
- j) „poziom gotowości technologicznej” oznacza metodę szacowania dojrzałości technologii zgodnie z klasyfikacją stosowaną przez Międzynarodową Agencję Energetyczną;
- k) „zainteresowane organy” oznaczają organy, które na mocy prawa krajowego są zaangażowane w wydawanie pozwoleń w ramach procesu wydawania pozwoleń opisanego w lit. f);

- l) „postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego” oznacza którekolwiek z poniższych:
- (i) dowolny rodzaj postępowania o udzielenie zamówienia objęty dyrektywą 2014/24/UE lub dyrektywą 2014/25/UE w odniesieniu do udzielenia zamówienia na dostawy, roboty budowlane i usługi;
 - (ii) postępowanie o udzielenie koncesji na roboty budowlane lub na usługi objęte dyrektywą 2014/23/UE;
- m) „instytucja zamawiająca” w kontekście postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oznacza instytucję zamawiającą zgodnie z definicją w art. 6 dyrektywy 2014/23/UE, art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/24/UE i art. 3 dyrektywy 2014/25/UE;
- n) „podmiot zamawiający” w kontekście postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oznacza podmiot zamawiający zgodnie z definicją w art. 7 dyrektywy 2014/23/UE i art. 4 dyrektywy 2014/25/UE;
- o) „zamówienie” w kontekście postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oznacza zamówienie publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 1 pkt 5 dyrektywy 2014/24/UE, „zamówienia” zdefiniowane w „zamówieniach na dostawy, roboty budowlane i usługi” w art. 2 pkt 1 dyrektywy 2014/25/UE oraz „koncesje” zdefiniowane w art. 5 pkt 1 dyrektywy 2014/23/UE;
- p) „aukcja” oznacza mechanizm konkurencyjnych procedur przetargowych wspierających produkcję lub zużycie energii ze źródeł odnawialnych, nieobjęte dyrektywami 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE;
- q) „moc zatłaczania CO₂” oznacza roczną ilość CO₂, którą można zatłaczać na składowisku geologicznym działającym w warunkach eksploatacji, dozwoloną na mocy dyrektywy 2009/31/WE, w celu zmniejszenia emisji lub zwiększenia pochłaniania dwutlenku węgla, w szczególności z wielkoskalowych instalacji przemysłowych, i która jest mierzona w tonach rocznie;

- r) „integracja systemu energetycznego” oznacza rozwiązania dotyczące planowania i eksploatacji systemu energetycznego jako całości, z uwzględnieniem poszczególnych nośników energii, infrastruktur i sektorów zużycia energii, poprzez stworzenie między nimi silniejszych powiązań, aby świadczyć oparte na źródłach odnawialnych, elastyczne, niezawodne i zasobooszczędne usługi energetyczne po możliwie najniższych kosztach dla społeczeństwa i środowiska;
- s) „zdolność produkcji” oznacza całkowitą wydajność technologii neutralnych emisyjnie produkowanych w ramach projektu produkcji. Jeżeli w ramach projektu produkcji nie produkuje się produktów końcowych, lecz konkretne komponenty lub konkretne maszyny używane głównie do wytwarzania takich produktów, zdolność produkcji odnosi się do wydajności produktu końcowego, w którym takie produkowane konkretne komponenty lub maszyny mogą być wykorzystywane.

Rozdział Ia

Technologie neutralne emisyjnie i strategiczne technologie neutralne emisyjnie

Artykuł 3a

Wykaz technologii neutralnych emisyjnie

1. Technologie neutralne emisyjnie objęte zakresem niniejszego rozporządzenia to:
 - a) technologie energii ze źródeł odnawialnych;
 - b) magazynowanie energii elektrycznej i cieplnej;
 - c) pompy ciepła;
 - d) technologie sieci elektroenergetycznej;
 - e) technologie paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego;
 - f) technologie zrównoważonych paliw alternatywnych;
 - g) technologie wodorowe, w tym elektrolizery i ogniwa paliwowe;
 - i) technologie jądrowe;

- j) technologie transportowania, wychwytywania, utylizacji i składowania dwutlenku węgla;
- k) technologie efektywności energetycznej związane z systemem energetycznym;
- l) rozwiązania biotechnologiczne w dziedzinie klimatu i energii, w tym rozwiązania w zakresie surowców biopochodnych;
- p) transformacyjne technologie przemysłowe na rzecz dekarbonizacji nieobjęte poprzednimi kategoriami.

Artykuł 3b

Wykaz strategicznych technologii neutralnych emisyjnie

1. Strategiczne technologie neutralne emisyjnie objęte zakresem niniejszego rozporządzenia to:
 - a) technologie fotowoltaiczne, technologie słonecznej termicznej energii elektrycznej i technologie termicznej energii słonecznej;
 - b) technologie lądowej energetyki wiatrowej i technologie wytwarzania energii z morskich źródeł odnawialnych;
 - c) technologie baterii i magazynowania energii;
 - d) pompy ciepła i technologie energii geotermicznej;
 - e) technologie wodorowe, w tym elektrolizery i ogniwa paliwowe;
 - f) zrównoważone technologie biogazu i biometanu;
 - g) technologie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS);
 - h) technologie sieci elektroenergetycznej;
 - i) technologie energii pochodzącej z rozszczepienia jądrowego, w tym technologie jądrowego cyklu paliwowego;
 - j) technologie zrównoważonych paliw alternatywnych.
2. Wykaz w ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla prawa państwa członkowskiego do wyboru między różnymi źródłami energii i wyboru ogólnej struktury jego zaopatrzenia w energię.

3. Wykaz w ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla przydziału środków unijnych, w szczególności w odniesieniu do kryteriów kwalifikowalności lub kryteriów wyboru, przyjętych zgodnie z odpowiednimi procedurami, ani dla wsparcia unijnego za pośrednictwem Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Rozdział II

Warunki podstawowe dla produkcji technologii neutralnych emisyjnie

SEKCJA I

USPRAWNIENIE PROCESÓW ADMINISTRACYJNYCH I PROCESÓW WYDAWANIA POZWOLEŃ

Artykuł 4

Pojedyncze punkty kontaktowe

1. Do... [dziewięć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] państwa członkowskie wyznaczają co najmniej jeden punkt kontaktowy na odpowiednich szczeblach administracji państw członkowskich. Wyznaczony punkt kontaktowy odpowiada za ułatwianie i koordynowanie procesu wydawania pozwoleń dla projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategicznych projektów neutralnych emisyjnie, oraz za dostarczanie informacji na temat usprawnienia procesu administracyjnego zgodnie z art. 5, w tym informacji na temat tego, kiedy wniosek uznaje się za kompletny zgodnie z art. 6 ust. 2a i 6.
 - 1a. W przypadku wielu wyznaczonych punktów kontaktowych państwa członkowskie zapewniają narzędzia pomagające projektodawcom zidentyfikować odpowiedni wyznaczony punkt kontaktowy na stronie internetowej utworzonej zgodnie z art. 5.
2. Wyznaczony punkt kontaktowy jest jedynym punktem kontaktowym dla projektodawcy w procesie wydawania pozwoleń na projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategiczny projekt neutralny emisyjnie. Wyznaczony punkt kontaktowy powiadamia projektodawcę o wyniku decyzji kompleksowej.

3. Obowiązki wyznaczonego punktu kontaktowego lub związane z nim zadania mogą zostać przekazane innemu organowi w odniesieniu do projektu produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategicznego projektu neutralnego emisyjnie, pod warunkiem że:
 - a) wyznaczony punkt kontaktowy powiadamia projektodawcę o tym przekazaniu;
 - b) za każdy z projektów odpowiada jeden punkt kontaktowy;
 - c) jeden punkt kontaktowy koordynuje przedkładanie wszystkich istotnych dokumentów i informacji;
 - d) pojedynczy punkt kontaktowy dostarcza informacji na temat odpowiedniej dokumentacji potrzebnej do złożenia wniosku wymaganego w procesie wydawania pozwoleń.
4. Projektodawcy mogą przedkładać wszelkie dokumenty istotne dla procesu wydawania pozwoleń w formie elektronicznej.
5. Właściwe organy zapewniają, aby wszelkie stosowne badania, pozwolenia lub zezwolenia wydane lub przeprowadzone w odniesieniu do danego projektu były brane pod uwagę oraz aby nie wymagano powielania badań, pozwoleń lub zezwoleń, chyba że prawo krajowe lub unijne wymaga inaczej.
6. Państwa członkowskie zapewniają wnioskodawcom łatwy dostęp do informacji na temat procedur rozstrzygania sporów dotyczących procesu wydawania pozwoleń, w tym, w stosownych przypadkach, alternatywnych mechanizmów rozstrzygania sporów, jeżeli takie procedury są przewidziane w prawie krajowym.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby wyznaczony punkt kontaktowy dysponował wystarczającą liczbą wykwalifikowanych pracowników oraz wystarczającymi zasobami finansowymi, technicznymi i technologicznymi niezbędnymi do skutecznego wykonywania jego zadań na mocy niniejszego rozporządzenia.
8. Platforma, o której mowa w art. 28 i 29, okresowo omawia wdrażanie przepisów niniejszej sekcji oraz art. 12 i 13, a także dzieli się najlepszymi praktykami w zakresie organizowania wyznaczonych punktów kontaktowych.

9. Właściwe organy krajowe określają i udostępniają wyznaczonemu punktowi kontaktowemu wymogi i zakres informacji wymaganych od projektodawcy przed rozpoczęciem procesu wydawania pozwoleń.

Artykuł 5

Dostępność informacji w internecie

Państwa członkowskie umożliwiają łatwy i scentralizowany dostęp w internecie do następujących informacji na temat procesów związanych z projektami produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategicznymi projektami technologii neutralnych emisyjnie:

- a) wyznaczone punkty kontaktowe, o których mowa w art. 4 ust. 1;
- a) proces wydawania pozwoleń, w tym informacje na temat rozstrzygnięcia sporów;
- b) informacje na temat usług finansowych i inwestycyjnych;
- c) informacje na temat możliwości finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego;
- d) informacje na temat usług wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej, w tym m.in. deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od osób prawnych, lokalnego prawa podatkowego, prawa pracy.

Artykuł 6

Czas trwania procedury wydawania pozwoleń

1. Czas trwania procesu wydawania pozwoleń na projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie nie może przekraczać następujących terminów:
- a) dwanaście miesięcy w przypadku budowy lub rozbudowy projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie o rocznej zdolności produkcji poniżej 1 GW;
 - b) osiemnaście miesięcy w przypadku budowy lub rozbudowy projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie o rocznej zdolności produkcji co najmniej 1 GW.

2. W przypadku projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, których roczna zdolność produkcji nie jest mierzona w GW, czas trwania procesu wydawania pozwoleń nie może przekraczać osiemnastu miesięcy.
- 2a. W przypadku gdy zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko, etapy oceny, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (i) tej dyrektywy, nie są uwzględniane w czasie trwania procesu wydawania pozwoleń, o którym mowa w ust. 1 i 2.
4. W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność, lokalizacja lub rozmiar proponowanego projektu produkcji technologii neutralnych emisyjnie lub strategicznych projektów w zakresie technologii neutralnych emisyjnie, państwo członkowskie może jednokrotnie przedłużyć terminy, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, art. 13 ust. 1 i 2 o maksymalnie trzy miesiące przed upływem tych terminów i indywidualnie dla każdego przypadku.

W przypadku gdy państwo członkowskie uzna, że proponowany projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie lub strategiczny projekt technologii neutralnych emisyjnie stwarza wyjątkowe ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników lub ogółu społeczeństwa, oraz w przypadku gdy potrzebny jest dodatkowy czas na ustalenie, czy wprowadzono odpowiednie środki mające na celu wyeliminowanie możliwych do zidentyfikowania zagrożeń, państwo to może wydłużać te terminy o kolejne sześć miesięcy przed upływem tych terminów i indywidualnie dla każdego przypadku.

5. W takim przypadku wyznaczony punkt kontaktowy informuje projektodawcę o przyczynach wydłużenia terminu i o spodziewanej dacie wydania na piśmie decyzji kompleksowej.
- 5a. Wyznaczony punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1, powiadamia projektodawcę o terminie sporządzenia sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE, biorąc pod uwagę organizację procesu wydawania pozwoleń w danym państwie członkowskim oraz potrzebę zapewnienia wystarczającej ilości czasu na ocenę sprawozdania. Okres od dnia, w którym sprawozdanie o oddziaływaniu na środowisko ma zostać przedłożone, nie jest wliczany do czasu trwania procesu wydawania pozwoleń, o którym mowa w ust. 1 i 2.

W przypadku gdy konsultacje zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (ii) dyrektywy 2011/92/UE skutkują koniecznością uzupełnienia sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko dodatkowymi informacjami, wyznaczony punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1, może dać projektodawcy możliwość przedstawienia dodatkowych informacji. W takim przypadku wyznaczony punkt kontaktowy powiadamia projektodawcę, gdy wymagane są dodatkowe informacje, w terminie nie krótszym niż 30 dni od powiadomienia. Okres od dnia, w którym dodatkowe informacje mają zostać przedłożone, nie jest wliczany do czasu trwania procesu wydawania pozwoleń, o którym mowa w ust. 1 i 2.

6. Nie później niż 45 dni po otrzymaniu wniosku o wydanie pozwolenia wyznaczony punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1, potwierdza, czy wniosek jest kompletny, lub, jeżeli projektodawca nie przesłał wszystkich informacji wymaganych do rozpatrzenia wniosku, zwraca się do projektodawcy o przedłożenie bez zbędnej zwłoki kompletnego wniosku. Data potwierdzenia kompletności wniosku przez wyznaczony punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1, stanowi początek procesu wydawania pozwoleń dla tego konkretnego wniosku.
7. Nie później niż dwa miesiące od daty potwierdzenia wyznaczony punkt kontaktowy sporządza w ścisłej współpracy z innymi zainteresowanymi organami szczegółowy harmonogram procesu wydawania pozwoleń.
8. Terminy określone w art. 6 i 13 pozostają bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z prawa Unii i prawa międzynarodowego oraz dla administracyjnych procedur odwoławczych i środków zaskarżenia rozpatrywanych przed sądem lub trybunałem.
9. Terminy określone w art. 6 i 13 w odniesieniu do wszelkich procedur wydawania pozwoleń pozostają bez uszczerbku dla jakichkolwiek krótszych terminów określonych przez państwa członkowskie.

Artykuł 7

Oceny wpływu na środowisko i zezwolenia środowiskowe

1. Jeżeli przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest na mocy dyrektywy 2011/92/UE, projektodawca może zwrócić się, przed złożeniem wniosku, do wyznaczonego punktu kontaktowego o opinię dotyczącą zakresu i stopnia szczegółowości informacji, jakie należy zawrzeć w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie art. 5 ust. 1 tej dyrektywy. Wyznaczony punkt kontaktowy zapewnia, aby opinię, o której mowa w akapicie pierwszym, wydano możliwie jak najszybciej i w terminie nieprzekraczającym 45 dni od daty przedłożenia wniosku przez projektodawcę.

2. W przypadku gdy obowiązek oceny wpływu na środowisko wynika jednocześnie z dyrektywy 2011/92/UE, dyrektywy 92/43/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE, dyrektywy 2000/60/WE, dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE, dyrektywy 2010/75/UE, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE [lub prawa o odbudowie zasobów przyrodniczych COM (2022) 304 final], państwo członkowskie zapewnia, że stosowana jest skoordynowana lub wspólna procedura spełniająca wymogi tych aktów prawnych Unii.

W ramach skoordynowanej procedury, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ koordynuje prowadzenie poszczególnych ocen wpływu na środowisko danego projektu wymaganych przez mające zastosowanie przepisy Unii.

W ramach wspólnej procedury, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ przewiduje przeprowadzenie jednej oceny wpływu na środowisko danego projektu wymaganej przez mające zastosowanie przepisy Unii.

3. Państwo członkowskie zapewnia, aby uzasadniona konkluzja, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (iv) dyrektywy 2011/92/UE, dotycząca oceny oddziaływania na środowisko została wydana w terminie trzech miesięcy od otrzymania wszystkich niezbędnych informacji zebranych zgodnie z art. 5, 6 i 7 wspomnianej dyrektywy oraz od zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6 i 7 wspomnianej dyrektywy.

4. Ramy czasowe konsultacji z zainteresowaną społecznością, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2011/92/UE, oraz z organami, o których mowa w art. 6 ust. 1 tej dyrektywy, na temat raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tej dyrektywy, nie mogą być dłuższe niż 90 dni.

Artykuł 8

Planowanie

1. Państwa członkowskie zachęcają organy krajowe, regionalne i lokalne odpowiedzialne za przygotowanie planów, w tym planów podziału na strefy, zagospodarowania przestrzennego i planów użytkowania gruntów, aby w stosownych przypadkach uwzględniały w takich planach przepisy dotyczące rozwoju projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie i całej niezbędnej infrastruktury.
2. W przypadku gdy plany zawierają przepisy dotyczące rozwoju projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie, i plany te podlegają ocenie zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE i zgodnie z art. 6 dyrektywy 92/43/EWG, przeprowadzanie takich ocen ma być usprawnione. W stosownych przypadkach taka usprawniona ocena dotyczy również wpływu na potencjalnie dotknięte jednolite części wód i służy sprawdzeniu, czy plan może uniemożliwić jednolitej części wód spełnienie obowiązków określonych w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE w celu osiągnięcia dobrego stanu lub dobrego potencjału, ani czy nie pogarsza stanu lub potencjału. W przypadku gdy odpowiednie państwa członkowskie są zobowiązane do dokonania oceny wpływu realizowanych już lub przyszłych działań na środowisko morskie, w tym wzajemnego oddziaływania lądu i morza, o których mowa w art. 4 dyrektywy 2014/89/UE, wpływ ten również obejmuje się usprawnioną oceną.

Artykuł 8a

Ustanowienie obszarów przyspieszonej realizacji projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie

1. Państwa członkowskie mogą przyjąć plany wyznaczające konkretne obszary w celu przyspieszenia realizacji projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym strategicznych projektów neutralnych emisyjnie lub ich klastrów, by testować innowacyjne technologie neutralne emisyjnie, ułatwiać procesy wydawania pozwoleń oraz, w stosownych przypadkach, rozwijać możliwości gospodarcze i dzielić się obowiązkami.

2. Plany te:
- a) jasno określają zakres geograficzny obszarów przyspieszonej realizacji projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie;
 - b) wyłączają obszary Natura 2000 i obszary wyznaczone w ramach krajowych systemów ochrony przyrody i różnorodności biologicznej oraz wyodrębnione szlaki migracyjne ptaków i ssaków morskich;
 - c) podlegają ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz, w stosownych przypadkach, ocenie zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG. Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla zgodności poszczególnych projektów z mającym zastosowanie prawodawstwem Unii dotyczącym ochrony środowiska;
 - d) zapewniają synergie z wyznaczeniem obszarów przyspieszonego rozwoju OZE w ramach dyrektywy RED III.
3. Państwa członkowskie mogą ułatwić tworzenie niezbędnej infrastruktury w obszarach ułatwiających realizację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, by opracowywać projekty neutralne emisyjnie. Może to być między innymi infrastruktura fizyczna, cyfrowa lub elektryczna.

Artykuł 8b

Wydawanie pozwoleń na obszarach ułatwiających realizację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie

1. Przepisy przewidziane w sekcjach 1 i 2 mają zastosowanie do poszczególnych projektów na obszarach ułatwiających realizację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie.
2. Aby uniknąć powielania ocen, przy wydawaniu opinii na podstawie art. 7 ust. 1 wyznaczony punkt kontaktowy uwzględni wyniki ocen przeprowadzonych na podstawie art. 8a ust. 2 lit. c).
3. Pojedynczy punkt kontaktowy może stworzyć wzory konkretnych pozwoleń potrzebnych do realizacji projektów na obszarach ułatwiających realizację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie i przedłożyć je właściwym organom. Wzory mogą być udostępniane na Platformie Europy Neutralnej Emisyjnie.

Artykuł 9

Stosowanie konwencji EKG ONZ

1. Przepisy określone w niniejszym rozporządzeniu pozostają bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z art. 6 i 7 Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus 25 czerwca 1998 r., oraz z Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, podpisanej w Espoo 25 lutego 1991 r., i protokołu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do tej konwencji, podpisanego w Kijowie 21 maja 2003 r.
2. Wszystkie decyzje przyjęte na podstawie niniejszej sekcji oraz art. 12 i 13 są udostępniane publicznie.

SEKCJA II

STRATEGICZNE PROJEKTY TECHNOLOGII NEUTRALNYCH EMISYJNIE

Artykuł 9a

Poziom referencyjny

Komisja i państwa członkowskie wspierają projekty strategiczne zgodnie z niniejszą sekcją, aby do 2030 r. unijna zdolność produkcji strategicznych technologii neutralnych emisyjnie wymienionych w art. 3b zbliżyła się do poziomu referencyjnego wynoszącego co najmniej 40 % rocznych potrzeb Unii w zakresie wdrażania odpowiednich technologii niezbędnych do osiągnięcia celów Unii w dziedzinie klimatu i energii na 2030 r. lub osiągnęła ten poziom referencyjny.

Artykuł 10

Kryteria kwalifikacji

1. Państwa członkowskie uznają za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie te projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie, które odpowiadają technologiom wymienionym w art. 3b, znajdują się w Unii oraz które przyczyniają się do osiągnięcia celów i spełniają co najmniej jedno z następujących kryteriów:

- a) projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie przyczynia się do zwiększenia odporności technologicznej i przemysłowej technologii neutralnych emisyjnie Unii dzięki zwiększeniu zdolności produkcji komponentu lub segmentu w łańcuchu wartości technologii neutralnych emisyjnie, w przypadku których Unia jest w dużym stopniu zależna od przywozu z jednego państwa trzeciego;
- b) projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie ma wyraźnie pozytywny wpływ na unijny łańcuch dostaw przemysłu technologii neutralnych emisyjnie lub sektory niższego szczebla oraz ma pozytywne efekty uboczne w państwach członkowskich wykraczające poza projektodawcę i zainteresowane państwa członkowskie, przyczyniając się jednocześnie do konkurencyjności, realizacji unijnych celów klimatycznych i energetycznych oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w unijnym łańcuchu dostaw przemysłu technologii neutralnych emisyjnie zgodnie z co najmniej jednym z następujących kryteriów:
- (i) projekt znacząco zwiększa zdolność produkcyjną w Unii w zakresie danej technologii neutralnej emisyjnie, która przyczynia się do osiągnięcia celu określonego w art. 9a;
 - (ii) projekt służy produkcji technologii o większej zrównoważoności środowiskowej i wydajności;
- oraz zgodnie z co najmniej jednym z następujących kryteriów:
- (iii) w projekcie wprowadza się środki mające na celu przyciągnięcie siły roboczej potrzebnej do technologii neutralnych emisyjnie oraz podnoszenie lub zmianę kwalifikacji tej siły roboczej, w tym w ramach przygotowania zawodowego, w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi;
 - (iv) w projekcie przyjmuje się kompleksowe niskoemisyjne praktyki produkcji o obiegu zamkniętym, w tym na przykład w zakresie odzysku ciepła odpadowego, waloryzacji strumieni ubocznych i efektywnego gospodarowania wodą.
2. Za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie państwa członkowskie uznają projekty dotyczące składowania CO₂, które spełniają łącznie następujące kryteria:

- a) składowisko CO₂ znajduje się na terytorium Unii, w jej wyłącznych strefach ekonomicznych lub na jej szelfie kontynentalnym w rozumieniu Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS);
 - b) projekt dotyczący składowania CO₂ przyczynia się do osiągnięcia celu określonego w art. 16;
 - c) w ramach projektu dotyczącego składowania CO₂ złożono wniosek o pozwolenie na bezpieczne i stałe geologiczne składowanie CO₂ zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE.
- 2a. Projekty w dziedzinie wychwytywania CO₂ i w dziedzinie infrastruktury transportu CO₂, które ułatwiają połączenia instalacji wychytujących CO₂ ze składowiskami CO₂ uznanymi za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie zgodnie z ust. 2, również uznaje się za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie.
- 2b. Komisja dostarcza ogólnych informacji, danych i wytycznych na potrzeby oceny kryteriów określonych w ust. 1 i 2.
3. Projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie odpowiadające technologii określonej w art. 3 ust. 1 lit. aa), znajdujące się w „regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym” oraz na terytoriach objętych Funduszem na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i kwalifikujące się do finansowania na podstawie przepisów polityki spójności są, po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia, uznawane przez państwa członkowskie na pisemny wniosek projektodawcy za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie zgodnie z art. 11 ust. 3 bez konieczności składania przez projektodawcę formalnego wniosku zgodnie z art. 11 ust. 2.
4. Znajdujący się w Unii projekt produkcji technologii neutralnych emisyjnie, który przyczynia się do osiągnięcia ogólnego celu określonego w art. 1 ust. 1 i który korzysta z funduszu innowacyjnego ETS albo jest częścią ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania, europejskich dolin wodorowych lub Banku Wodoru, w przypadku gdy z funduszy wspiera się inwestycje w zdolności produkcji odpowiadające technologii określonej w art. 3 ust. 1 lit. aa), jest uznawany przez państwa członkowskie na wniosek projektodawcy za strategiczny projekt technologii neutralnych emisyjnie zgodnie z art. 11 ust. 3 bez konieczności składania przez projektodawcę formalnego wniosku zgodnie z art. 11 ust. 2.

5. W przypadku gdy strategiczny projekt technologii neutralnych emisyjnie wnosi wkład w łańcuch wartości technologii, której państwo członkowskie nie akceptuje w ramach ogólnej struktury swoich dostaw energii, to państwo członkowskie może odmówić przyznania projektowi odpowiedniego statusu.

Artykuł 11

Stosowanie i uznawanie

1. Wnioski o uznanie projektów za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie przedkłada projektodawca odpowiedniemu państwu członkowskiemu.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera wszystkie następujące informacje:
 - a) odpowiednie dowody dotyczące spełnienia kryteriów określonych w art. 10 ust. 1 lub 2;
 - b) biznesplan zawierający ocenę rentowności projektu zgodnie z celem polegającym na tworzeniu wysokiej jakości miejsc pracy;
 - c) pierwsze oszacowanie harmonogramu projektu w celu oszacowania, kiedy projekt byłby w stanie przyczynić się do osiągnięcia unijnego poziomu referencyjnego zdolności produkcyjnych określonego w art. 9a lub unijnego celu dotyczącego mocy zatłaczania CO₂ określonego w art. 16.
- 2a. Komisja dostarcza z góry ustalony formularz do składania wniosków, o których mowa w ust. 1.
3. Państwa członkowskie oceniają wniosek, o którym mowa w ust. 1, w drodze sprawiedliwego i przejrzystego procesu w terminie jednego miesiąca od otrzymania kompletnego wniosku. Jeżeli projektodawca nie przesłał wszystkich istotnych i kompletnych informacji wymaganych do rozpatrzenia wniosku, państwo członkowskie zwraca się, tylko raz, do projektodawcy o przedłożenie bez zbędnej zwłoki informacji uzupełniających w celu uzyskania kompletnego wniosku. Data potwierdzenia kompletności złożonego wniosku służy za początek procesu oceny.

- 3a. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 nie zostanie podjęta decyzja, projektodawca może powiadomić Platformę Europy Neutralnej Emisyjnie, a Komisja bez zbędnej zwłoki zwraca się do państwa członkowskiego o przekazanie projektodawcy zaktualizowanego terminu. Państwo członkowskie określa wówczas ramy czasowe podjęcia decyzji o uznaniu projektu za strategiczny.
4. Komisja może przedstawić opinię na temat zatwierdzonych strategicznych projektów neutralnych emisyjnie. W przypadku odrzucenia wniosku przez państwo członkowskie wnioskodawca ma prawo przedłożyć wniosek Komisji, która ocenia wnioski w terminie 20 dni roboczych. Ocena Komisji pozostaje bez uszczerbku dla decyzji państwa członkowskiego.
5. W przypadku gdy po dokonaniu oceny zgodnie z ust. 4 Komisja potwierdzi odrzucenie wniosku przez państwo członkowskie, powiadamia wnioskodawcę o swojej konkluzji w formie pisma. W przypadku gdy ocena Komisji różni się od oceny państwa członkowskiego, Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie omawia dany projekt, jak określono w art. 28.
6. W przypadku gdy Komisja lub państwo członkowskie stwierdzi, że strategiczny projekt technologii neutralnych emisyjnie poddano istotnym zmianom lub że nie spełnia on już kryteriów określonych w art. 10 ust. 1 lub art. 10 ust. 3, lub gdy uznanie go za projekt strategiczny odbyło się na podstawie wniosku zawierającego nieprawidłowe informacje, informuje o tym zainteresowanego projektodawcę. Po wysłuchaniu projektodawcy państwo członkowskie może uchylić decyzję nadającą projektowi status strategicznego projektu technologii neutralnych emisyjnie.
7. Projekty, których nie uznaje się już za strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie, tracą wszystkie prawa związane z tym statusem wynikające z niniejszego rozporządzenia.
8. Komisja tworzy i prowadzi otwarty rejestr strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie.

Artykuł 12

Status priorytetowy strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie

1. Projektodawcy i wszystkie zainteresowane organy w przypadku strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie zapewniają jak najszybsze przeprowadzenie tych procesów zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym.
2. Bez uszczerbku dla obowiązków przewidzianych w prawie Unii, gdy projektowi przyznano status strategicznego projektu neutralnego emisyjnie, państwa członkowskie przyznają strategicznym projektom technologii neutralnych emisyjnie status projektów o najwyższym możliwym znaczeniu krajowym, jeżeli taki status istnieje w prawie krajowym, i odpowiednio traktują je w procesach wydawania pozwoleń, w tym procesach związanych z ocenami wpływu na środowisko oraz, jeżeli przewiduje to prawo krajowe, z planowaniem przestrzennym.
3. Uznaje się, że strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie przyczyniają się do bezpieczeństwa dostaw strategicznych technologii neutralnych emisyjnie w Unii, a zatem leżą w interesie publicznym. Jeżeli chodzi o wpływ na środowisko, o którym mowa w art. 6 ust. 4 i art. 16 ust. 1 lit. I dyrektywy 92/43/EWG, art. 4 ust. 7 dyrektywy 2000/60/WE i art. 9 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/147/WE [lub w art. 4 ust. 8 i ust. 8a prawa o odbudowie zasobów przyrodniczych], strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie w Unii uznaje się za projekty leżące w interesie publicznym i można je uznać za projekty o nadrzędnym interesie publicznym, o ile spełnione są wszystkie warunki określone w tych aktach.
4. Wszelkie procedury rozstrzygnięcia sporów, postępowania sądowe, odwołania i środki zaskarżenia dotyczące strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie rozpatrywane przed wszelkimi krajowymi sądami, trybunałami i panelami, w tym mediacja lub arbitraż, jeżeli istnieją na mocy prawa krajowego, uznaje się za pilne, jeżeli – i w zakresie, w jakim – taki pilny tryb procedur wydawania pozwoleń jest przewidziany w prawie krajowym, i pod warunkiem przestrzegania mającego zwykle zastosowanie prawa do obrony osób fizycznych lub społeczności lokalnych. Tam gdzie ma to zastosowanie, projektodawcy projektów w zakresie technologii neutralnych emisyjnie uczestniczą w takich pilnych procedurach.

Artykuł 13

Czas trwania procesu wydawania pozwoleń na strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie

1. Czas trwania procesu wydawania pozwoleń na strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie nie może przekraczać następujących terminów:
 - a) 9 miesięcy w przypadku budowy lub rozbudowy strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie o rocznej zdolności produkcji poniżej 1 GW;
 - b) 12 miesięcy w przypadku budowy lub rozbudowy strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie o rocznej zdolności produkcji co najmniej 1 GW;
 - c) 18 miesięcy w przypadku wszystkich niezbędnych pozwoleń na eksploatację składowiska zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE.
2. W przypadku strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie, których roczna zdolność produkcyjna nie jest mierzona w GW, czas trwania procesu wydawania pozwoleń nie może przekraczać 12 miesięcy.
- 2a. W przypadku gdy zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko, etapy oceny, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (i) tej dyrektywy, nie są uwzględniane w czasie trwania procesu wydawania pozwoleń, o którym mowa w ust. 1 i 2.

Artykuł 14

Przyspieszona realizacja strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie

1. Komisja i państwa członkowskie w stosownych przypadkach podejmują działania mające na celu przyspieszenie i przyciągnięcie prywatnych inwestycji w strategiczne projekty technologii neutralnych emisyjnie. Działania takie mogą, bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, obejmować udzielanie i koordynowanie wsparcia dla strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie, w przypadku których występują trudności w dostępie do finansowania.
2. Aby ułatwić terminową i skuteczną realizację strategicznych projektów technologii neutralnych emisyjnie, państwa członkowskie mogą udzielić wsparcia administracyjnego, w tym zapewniając:

- a) pomoc w zagwarantowaniu zgodności z istniejącymi obowiązkami administracyjnymi i sprawozdawczymi;
- b) pomoc projektodawcom w informowaniu opinii publicznej, by zwiększać akceptację społeczną dla projektu.

Artykuł 15

Koordinacja finansowania

1. Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie ustanowiona na mocy art. 28 omawia potrzeby finansowe i wąskie gardła związane ze strategicznymi projektami technologii neutralnych emisyjnie, potencjalne najlepsze praktyki, w szczególności służące rozwijaniu transgranicznych łańcuchów dostaw w UE, zwłaszcza z wykorzystaniem regularnej wymiany informacji z odpowiednimi sojuszami przemysłowymi.
2. Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie na wniosek projektodawcy strategicznego projektu technologii neutralnych emisyjnie omawia i doradza, w jaki sposób można skompletować finansowanie danego projektu, biorąc pod uwagę już zapewnione finansowanie i uwzględniając co najmniej następujące elementy:
 - a) dodatkowe prywatne źródła finansowania;
 - b) wsparcie za pomocą środków z Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub innych międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju;
 - c) istniejące instrumenty i programy państw członkowskich, w tym te, które są wkładem krajowych banków prorozwojowych, krajowych instytucji prorozwojowych oraz agencji kredytów eksportowych;
 - d) stosowne programy finansowania unijnego.

Rozdział III

Moc zatłaczania CO₂

Artykuł 16

Cel na poziomie Unii dotyczący mocy zatłaczania CO₂

1. Do 2030 r. musi zostać osiągnięta roczna moc zatłaczania wynosząca co najmniej 50 mln ton CO₂ w składowiskach, które znajdują się na terytorium Unii Europejskiej, w jej wyłącznych strefach ekonomicznych lub na jej szelfie kontynentalnym w rozumieniu Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) i które nie są powiązane z intensyfikacją wydobycia węglowodorów.
2. Wszystkie składowiska są zaprojektowane tak, aby działały przez co najmniej pięć lat, i są zgodne z zasadami sprawiedliwego i otwartego dostępu, zapewnianego w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny, jak określono w dyrektywie 2009/31/WE.

Artykuł 17

Przejrzystość danych dotyczących zdolności składowania CO₂

1. W terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie:
 - a) podają do wiadomości publicznej dane dotyczące wszystkich obszarów na ich terytorium, w tym solankowych warstw wodonośnych, na których składowiska CO₂ mogłyby być dopuszczone, bez uszczerbku dla wymogów dotyczących ochrony informacji poufnych;

- b) zobowiązują podmioty posiadające na ich terytorium zezwolenia zdefiniowane w art. 1 pkt 3 dyrektywy 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁴ do podania do wiadomości publicznej wszystkich danych geologicznych dotyczących zakładów produkcyjnych, które zostały zlikwidowane lub których likwidację zgłoszono właściwemu organowi, o ile dany podmiot nie złożył wniosku o pozwolenie na poszukiwania zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE;
- c) do celów lit. a) dane obejmują co najmniej informacje wymagane w zawiadomieniu Komisji w sprawie wytycznych dla państw członkowskich dotyczących aktualizacji krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030.

2. W terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a następnie co rok, państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie, w którym opisuje się:

- a) projekty w dziedzinie wychwytywania CO₂ będące w toku oraz oszacowanie odpowiednich potrzeb i planów w zakresie transportu, mocy zatłaczania i zdolności składowania;
- b) projekty dotyczące transportu i składowania CO₂ będące w toku na ich terytorium, w tym status wydawania pozwoleń na podstawie dyrektywy 2009/31/WE, przewidywane daty ostatecznych decyzji inwestycyjnych i wprowadzenia do eksploatacji;
- c) krajowe środki wsparcia, które zostały lub zostaną przyjęte w celu przyspieszenia realizacji projektów, o których mowa w lit. a) i b), a także środki dotyczące transgranicznego transportu CO₂.

3. W przypadku gdy w państwie członkowskim nie są realizowane żadne projekty dotyczące składowania CO₂, państwo to składa sprawozdanie na temat swoich planów mających na celu ułatwienie dekarbonizacji sektorów przemysłowych lub rozwój transgranicznego transportu CO₂.

⁴⁴ Dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów (Dz.U. L 164 z 30.6.1994, s. 3).

Artykuł 18

Wkład producentów ropy naftowej i gazu ziemnego posiadających zezwolenie

1. Każdy podmiot posiadający zezwolenie zdefiniowane w art. 1 pkt 3 dyrektywy 94/22/WE podlega indywidualnemu wkładowi w ogólnounijny cel dotyczący dostępnej mocy zatłaczania CO₂ określony w art. 16. Te indywidualne wkłady oblicza się proporcjonalnie na podstawie udziału każdego podmiotu w unijnej produkcji ropy naftowej i gazu ziemnego w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. i stanowią one moc zatłaczania CO₂ w składowisku dopuszczonym zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla i dostępną na rynku do 2030 r. Podmioty, których produkcja ropy naftowej i gazu ziemnego nie przekracza danego progu określonego zgodnie z aktem delegowanym na podstawie ust. 7, są wyłączone z tych obliczeń i nie podlegają wspomnianemu wkładowi.
2. W terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie identyfikują i zgłaszają Komisji Europejskiej podmioty, o których mowa w ust. 1, oraz wielkość ich produkcji ropy naftowej i gazu ziemnego w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.
3. Po otrzymaniu sprawozdań przedłożonych na podstawie art. 17 ust. 2 Komisja, po konsultacji z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, określa wkład podmiotów, o których mowa w ust. 1, w realizację unijnego celu dotyczącego mocy zatłaczania CO₂ do 2030 r.
4. W terminie dwunastu miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia, podmioty, o których mowa w ust. 1, przedkładają Komisji plan określający szczegółowo sposób, w jaki zamierzają wywiązać się ze zobowiązań w zakresie ich wkładu w realizację unijnego celu dotyczącego mocy zatłaczania CO₂ do 2030 r. Plany te zawierają:
 - a) potwierdzenie wkładu podmiotu wyrażonego w postaci docelowej wielkości nowych zdolności składowania i mocy zatłaczania CO₂, które zostaną oddane do użytku do 2030 r.;
 - b) określenie środków i celów pośrednich na potrzeby osiągnięcia docelowej wielkości.

5. Aby osiągnąć docelowe wielkości dostępnej mocy zatłaczania, podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać którekolwiek z poniższych działań:
- a) opracowywać projekty składowania CO₂ samodzielnie lub we współpracy;
 - b) zawierać umowy z innymi podmiotami, o których mowa w ust. 1;
 - c) zawierać umowy z osobami trzecimi realizującymi projekty składowania lub inwestorami w celu wywiązania się ze zobowiązań w zakresie ich wkładu.
6. W terminie dwóch lat od wejścia w życie rozporządzenia, a następnie co dwa lata, podmioty, o których mowa w ust. 1, przedkładają Komisji sprawozdanie zawierające szczegółowe informacje na temat ich postępów w wywiązywaniu się ze zobowiązań w zakresie ich wkładu. Komisja podaje te sprawozdania do publicznej wiadomości.
- 6a. Na zasadzie odstępstwa państwo członkowskie może zwrócić się do Komisji o zwolnienie podmiotów, o których mowa w ust. 1, z indywidualnego wkładu w odniesieniu do działalności produkcyjnej prowadzonej przez nie na terytorium tego państwa członkowskiego od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., pod warunkiem że:
- a) całkowita roczna moc zatłaczania wszystkich składowisk eksploatowanych przez jakikolwiek podmiot, który otrzymał pozwolenie na składowanie w rozumieniu dyrektywy 2009/31/WE i podjął ostateczną decyzję dotyczącą inwestycji zlokalizowanej na terytorium państwa członkowskiego, przekracza sumę indywidualnych wkładów podmiotów, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do odpowiedniej działalności produkcyjnej. Roczna moc zatłaczania związana z tymi składowiskami odpowiada mocy wymienionej w pozwoleniach na składowanie i w ostatecznych decyzjach inwestycyjnych oraz przyczynia się do osiągnięcia ogólnounijnego celu dotyczącego dostępnej mocy zatłaczania CO₂ określonego w art. 16;
 - b) wniosek składa się przed końcem 2027 r.

Pod warunkiem spełnienia obydwóch powyższych warunków Komisja przyjmuje decyzję zwalniającą zainteresowane podmioty, o których mowa w ust. 1, z ich indywidualnego wkładu w związku z działalnością produkcyjną prowadzoną przez nie na terytorium państwa członkowskiego składającego wniosek.

Zwolnione podmioty mogą zawierać umowy zgodnie z ust. 5 lit. b) i c) wyłącznie w odniesieniu do mocy zatłaczania przekraczającej indywidualny wkład, z którego są zwolnione, oraz sumy wkładów indywidualnych, które zostały zwolnione.

Rok po podjęciu decyzji o zwolnieniu, a następnie co roku, państwo członkowskie przedkłada Komisji sprawozdanie zawierające szczegółowe informacje na temat postępów zwolnionych podmiotów w realizacji ich wkładu w ogólnounijny cel dotyczący dostępnej mocy zatłaczania CO₂ określony w art. 16. Komisja podaje te sprawozdania do publicznej wiadomości.

- 6b. Do 31 grudnia 2028 r. Komisja ocenia na podstawie sprawozdań, o których mowa w art. 31 ust. 1 lit. b) i art. 31 ust. 7, związek między zapotrzebowaniem na moc zatłaczania w ramach projektów wychwytywania CO₂ będących w toku lub planowanych do uruchomienia do 2030 r. a sumą indywidualnych wkładów podmiotów, o których mowa w ust. 1, w związku z działalnością produkcyjną na terytorium danego państwa członkowskiego. W przypadku znaczącej nierównowagi dane państwo członkowskie może w drodze wyjątku zwrócić się do Komisji o odstępstwo dotyczące terminu, w którym poszczególne wkłady zostaną zrealizowane.
7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 32 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do:
- a) zasad dotyczących identyfikacji podmiotów podlegających składce zgodnie z ust. 1, w tym progu, poniżej którego podmioty są zwolnione ze składek;
 - a) warunków, w jakich umowy między podmiotami, o których mowa w ust. 1, oraz inwestycje w zdolności magazynowania będące w posiadaniu osób trzecich są uwzględniane w celu pokrycia ich indywidualnego wkładu na mocy ust. 5 lit. b) i c);

- b) treści sprawozdań, o których mowa w ust. 6.
- c) warunków, na jakich Komisja może zwolnić podmioty z części ich indywidualnego wkładu zgodnie z ust. 6a.

Rozdział IV

Dostęp do rynków

Artykuł 19

Wkład w zrównoważoność i odporność w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego

1. W przypadku postępowań o udzielenie zamówienia objętych zakresem stosowania dyrektyw 2014/23/UE, 2014/24/UE lub 2014/25/UE, o ile zamówienia obejmują strategiczną technologię neutralną emisyjnie wymienioną w art. 3b niniejszego rozporządzenia jako część ich przedmiotu, lub w przypadku zamówień na roboty budowlane, które wykorzystują tę technologię, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające stosują minimalne obowiązkowe wymogi dotyczące zrównoważenia środowiskowego określone w aktach wykonawczych, o których mowa w ust. 4.
Nie uniemożliwia to instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym stosowania innych minimalnych wymogów lub kryteriów przydziału w odniesieniu do zrównoważenia środowiskowego.
3. Minimalne obowiązkowe wymogi, o których mowa w ust. 1, w stosownych przypadkach przyjmują formę:
 - a) specyfikacji technicznych lub wymogów w rozumieniu art. 36 dyrektywy 2014/23/UE, załącznika VII pkt 1 do dyrektywy 2014/24/UE i art. 60 dyrektywy 2014/25/UE lub
 - b) klauzuli dotyczących realizacji umowy w rozumieniu art. 70 dyrektywy 2014/24/UE i art. 87 dyrektywy 2014/25/UE oraz ogólnych zasad dyrektywy 2014/23/UE.
4. Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający minimalne wymogi dotyczące zrównoważenia środowiskowego. Przy przyjmowaniu tego aktu wykonawczego uwzględnia się co najmniej następujące elementy:

- a) sytuację rynkową na szczeblu Unii w zakresie odpowiednich technologii;
- b) przepisy dotyczące zrównoważenia środowiskowego określone w innych unijnych aktach ustawodawczych i nieustawodawczych mających zastosowanie do zamówień objętych obowiązkiem określonym w ust. 1;
- c) zobowiązania międzynarodowe Unii, w tym GPA i inne umowy międzynarodowe, którymi Unia jest związana.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się w ciągu dziewięciu miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 3.

5. Wkład oferty w odporność uwzględnia się w przypadku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w przypadku gdy zamówienia obejmują strategiczną technologię neutralną emisyjnie wymienioną w art. 3b niniejszego rozporządzenia jako część ich przedmiotu, lub w przypadku zamówień na roboty budowlane, które wykorzystują tę technologię, a także w przypadku zamówień udzielanych na podstawie umowy ramowej, gdy szacunkowa wartość tych umów jest równa wartościom określonym w art. 8 dyrektywy 2014/23/UE, art. 4 dyrektywy 2014/24/UE i art. 15 dyrektywy 2014/25/UE lub wyższa.

W momencie zaproszenia do ubiegania się o zamówienie lub rozpoczęcia takiej procedury, jeżeli Komisja ustaliła zgodnie z art. 22 ust. 2, że udział konkretnej strategicznej technologii neutralnej emisyjnie lub konkretnych komponentów wykorzystywanych głównie do produkcji tych produktów pochodzących z państwa trzeciego stanowi ponad 50 % dostaw tej konkretnej strategicznej technologii neutralnej emisyjnie lub tych konkretnych komponentów wykorzystywanych głównie do produkcji tych produktów w Unii, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające uwzględniają następujące warunki dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, o których mowa w ust. 1:

- a) obowiązek niedostarczania więcej niż 50 % wartości konkretnej strategicznej technologii neutralnej emisyjnie, o której mowa w niniejszym ustępie, z państwa trzeciego określonego przez Komisję;

- b) zobowiązanie w okresie obowiązywania umowy, zgodnie z którym główne komponenty strategicznej technologii neutralnej emisyjnie, o której mowa w niniejszym ustępie, dostarczane lub zapewniane w ramach realizacji zamówienia, stanowią nie więcej niż 50 % wartości głównych komponentów konkretnej strategicznej technologii neutralnej emisyjnie, o której mowa w niniejszym ustępie, niezależnie od tego, czy komponenty te są dostarczane lub zapewniane bezpośrednio przez zwycięskiego oferenta, czy przez podwykonawcę z państwa trzeciego określonego przez Komisję;
- c) dostarczenia, na żądanie, instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu odpowiednich dowodów odpowiadających lit. a) lub b), najpóźniej w chwili zakończenia realizacji zamówienia;
- d) uiszczenia proporcjonalnej opłaty w przypadku nieprzestrzegania warunków, o których mowa w lit. a) lub b), w wysokości co najmniej 5 % wartości określonych strategicznych technologii neutralnych emisyjnie objętych umową, o której mowa w niniejszym ustępie.

W przypadku zamówień objętych dodatkiem I Unii Europejskiej do Porozumienia GPA, jak również innymi odpowiednimi umowami międzynarodowymi, którymi związana jest Unia, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające nie stosują wymogów lit. a)–d) do podmiotów gospodarczych z państw będących źródłami dostaw, które są sygnatariuszami tych umów i porozumień.

Nie uniemożliwia to instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym stosowania dodatkowych kryteriów pozacenowych.

6. Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą w drodze wyjątku podjąć decyzję o niestosowaniu ust. 1, 2, 3 i 5, jeżeli:
- a) wymagana technologia neutralna emisyjnie może być dostarczona jedynie przez konkretny podmiot gospodarczy i nie istnieje inne rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia publicznego;

- b) w odpowiedzi na poprzednie postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nie złożono odpowiednich ofert ani żadnych odpowiednich wniosków o dopuszczenie do udziału;
- c) ich stosowanie zobowiązywałoby tę instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający do nabycia sprzętu, który wiąże się z nieproporcjonalnymi kosztami lub ma parametry techniczne inne niż istniejące urządzenia, lub skutkowałoby niekompatybilnością lub trudnościami technicznymi w eksploatacji i utrzymaniu.

Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą zakładać, że różnice kosztów oszacowane na podstawie obiektywnych i przejrzystych danych jako przekraczające 20 % są nieproporcjonalne.

Niniejszy przepis pozostaje bez uszczerbku dla możliwości wykluczenia rażąco niskich ofert zgodnie z art. 69 dyrektywy 2014/24/UE i art. 84 dyrektywy 2014/25/UE.

Artykuł 20

Aukcje mające na celu wdrażanie odnawialnych źródeł energii

1. Przy projektowaniu aukcji w celu wdrożenia dostaw energii ze źródeł odnawialnych oraz w przypadku gdy technologie wymienione jako strategiczne technologie neutralne emisyjnie na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą w takich aukcjach uczestniczyć, państwa członkowskie uwzględniają:
 - a) kryteria kwalifikacji wstępnej związane z odpowiedzialnym prowadzeniem działalności gospodarczej, cyberbezpieczeństwem i bezpieczeństwem danych oraz zdolnością do pełnej i terminowej realizacji projektu;
 - b) kryteria kwalifikacji wstępnej inne niż te, o których mowa w lit. a), lub kryteria przydziału służące ocenie wkładu aukcji w zrównoważony rozwój i odporność, o którym mowa w ust. 1a.

Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 4 dyrektywy (UE) 2018/2001 oraz art. 107 i 108 Traktatu, a także dla zobowiązań międzynarodowych Unii.

1a. Wkład aukcji w zrównoważoność i odporność opiera się na kryterium określonym w lit. a) oraz na co najmniej jednym z kryteriów określonych w lit. b)–d), które są obiektywne, przejrzyste i niedyskryminacyjne:

- a) wkład w odporność, z uwzględnieniem odsetka strategicznych technologii neutralnych emisyjnie lub konkretnych komponentów wykorzystywanych głównie do wytwarzania tych produktów, które pochodzą z państwa trzeciego, odpowiadających za ponad 50 % dostaw tej konkretnej strategicznej technologii neutralnych emisyjnie w Unii;

Do celów lit. a) państwo pochodzenia określa się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013;

- b) zrównoważenie środowiskowe wykraczające poza minimalne wymogi określone w mających zastosowanie przepisach;
- c) wkład w innowacje poprzez zapewnienie całkowicie nowych rozwiązań lub poprawę porównywalnych najnowocześniejszych rozwiązań;
- d) wkład w integrację systemu energetycznego.

Nie uniemożliwia to państwom członkowskim stosowania dodatkowych kryteriów pozacenowych wykraczających poza kryteria wymienione w niniejszym ust. 1a.

Komisja przyjmie akt wykonawczy doprecyzowujący kryteria kwalifikacji wstępnej i kryteria udzielenia zamówienia.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się w ciągu dziewięciu miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 3.

2. W przypadku stosowania jako kryteria udzielenia zamówienia państwa członkowskie przyznają każdemu z kryteriów oceny wkładu aukcji w zrównoważoność i odporność minimalną wagę w wysokości 5 % i łączną wagę między 15 % a 30 % kryteriów udzielenia zamówienia. Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości przypisania wyższej wagi kryteriom, o których mowa w ust. 1a lit. b), c) i d), zgodnie z wszelkimi limitami dotyczącymi kryteriów pozacenowych określonych zgodnie z zasadami pomocy państwa.
3. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do brania pod uwagę czynników związanych z kryteriami kwalifikacji wstępnej i kryteriami przydziału określonymi w ust. 1, jeżeli uwzględnienie tych czynników skutkowałoby nieproporcjonalnymi kosztami. Państwa członkowskie mogą zakładać, że różnice kosztów oszacowane na podstawie obiektywnych i sprawdzalnych danych jako przekraczające 15 % są nieproporcjonalne.
4. Ust. 1–3 mają zastosowanie do przynajmniej 20 % wolumenu sprzedawanego na aukcji rocznie na państwo członkowskie. Po wejściu w życie aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 5, ust. 1–3 mają zastosowanie do wolumenu sprzedawanego na aukcji rocznie na państwo członkowskie, jak określono w akcie wykonawczym, o którym mowa w ust. 5.
5. Do 31 grudnia 2027 r., a następnie co dwa lata, Komisja przyjmuje akt wykonawczy w celu określenia udziałów wolumenu sprzedawanego na aukcji rocznie na państwo członkowskie, do których mają zastosowanie ust. 1–3, oraz w celu obniżenia progu różnic szacowanych kosztów, o których mowa w ust. 3. Określenie udziału wolumenu sprzedawanego na aukcji opiera się na kompleksowej ocenie stosowania kryteriów odporności i zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do aukcji energii ze źródeł odnawialnych oraz ich wpływu na przyspieszone wdrażanie technologii energii odnawialnej.

Akt wykonawczy, o którym mowa w akapicie pierwszym, przewiduje odpowiedni czas na wdrożenie, co najmniej dwanaście miesięcy po wejściu w życie aktu wykonawczego, w celu dostosowania prawa krajowego i struktury aukcji.

6. Przy obliczaniu wolumenów sprzedawanych na aukcji rocznie dla każdego państwa członkowskiego można wyłączyć następujące aukcje:
- a) aukcje dotyczące konkretnej technologii, w przypadku których wszystkie aukcje nie były przedmiotem subskrypcji w ciągu ostatnich dwóch lat;
 - b) aukcje dla instalacji o maksymalnej wielkości projektu wynoszącej 10 MW.
7. Aby ułatwić wdrożenie we wszystkich państwach członkowskich, w szczególności w przypadku państw o niskim wolumenie aukcji, państwa członkowskie, które w ciągu ostatnich dwóch lat rozpoczęły nie więcej niż dwie aukcje rocznie, mogą obliczyć udział aukcji, do których stosuje się kryteria pozacenowe w okresie dwóch lat.

Artykuł 21

Inne formy interwencji publicznej

1. Bez uszczerbku dla art. 107 i 108 Traktatu oraz art. 4 dyrektywy 2018/2001⁴⁵, a także zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii, przy podejmowaniu decyzji o ustanowieniu nowych lub aktualizacji istniejących systemów korzyści dla gospodarstw domowych, przedsiębiorstw lub konsumentów, które zachęcają do nabywania produktów końcowych strategicznych technologii neutralnych emisyjnie, państwa członkowskie, władze regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego lub stowarzyszenia złożone z co najmniej jednej takiej instytucji lub co najmniej jednego takiego podmiotu prawa publicznego opracowują te systemy w taki sposób, aby promować nabywanie przez beneficjentów produktów końcowych strategicznych technologii neutralnych emisyjnie o wysokim wkładzie w zrównowagę i odporność, o których mowa w art. 21 ust. 3a, dzięki zapewnieniu dodatkowej proporcjonalnej rekompensaty finansowej.

⁴⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

2. Dodatkowa rekompensata finansowa przyznawana przez instytucje zgodnie z ust. 1 za stosowanie kryteriów, o których mowa w art. 21 ust. 3a lit. a), c) i d), nie może przekraczać 5 % kosztu produktu końcowego technologii neutralnych emisyjnie ponoszonego przez konsumenta.
3. Przy opracowywaniu i wdrażaniu systemu wchodzącego w zakres stosowania ust. 1 instytucja opiera się na otwartym, niedyskryminującym i przejrzystym procesie oceny wkładu produktów dostępnych na rynku strategicznych technologii neutralnych emisyjnie w odporność i zrównoważoność. Każdy produkt końcowy strategicznych technologii neutralnych emisyjnie kwalifikuje się do ubiegania się o objęcie go systemem w dowolnej chwili. Instytucja określa wymagane minimum kwalifikujące produkty końcowe strategicznych technologii neutralnych emisyjnie do dodatkowej rekompensaty finansowej w ramach systemu wsparcia.
 - 3a. Wkład innych form interwencji publicznej w zrównoważoność i odporność opiera się na następujących obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach:
 - a) wkład w odporność, z uwzględnieniem odsetka strategicznych technologii neutralnych emisyjnie lub konkretnych komponentów wykorzystywanych głównie do wytwarzania tych produktów, które pochodzą z państwa trzeciego, odpowiadających za ponad 50 % dostaw tej konkretnej strategicznej technologii neutralnych emisyjnie w Unii;oraz co najmniej jedno z następujących kryteriów:
 - b) zrównoważenie środowiskowe wykraczające poza minimalne wymogi określone w mających zastosowanie przepisach;
 - c) wkład w innowacje poprzez zapewnienie całkowicie nowych rozwiązań lub poprawę porównywalnych najnowocześniejszych rozwiązań;
 - d) wkład w integrację systemu energetycznego.

Nie uniemożliwia to państwom członkowskim stosowania dodatkowych kryteriów pozacenowych wykraczających poza kryteria wymienione w niniejszym ust. 3a.

Do celów lit. a) państwo pochodzenia określa się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013.

4. Państwa członkowskie publikują na jednej ogólnodostępnej stronie internetowej wszystkie informacje dotyczące systemów, o których mowa w art. 21 ust. 1, w odniesieniu do każdego odpowiedniego produktu końcowego strategicznej technologii neutralnej emisyjnie.

Artykuł 22

Koordinacja inicjatyw w zakresie dostępu do rynków

1. Komisja przedstawia wytyczne dotyczące stosowania kryteriów oceny wkładu dostępnych produktów objętych formami interwencji publicznej, o których mowa w art. 19, 20 i 21, w zrównoważoność i odporność.
2. By ocenić wkład w odporność, Komisja przyjmuje akt wykonawczy zawierający wykaz każdego ze strategicznych produktów końcowych technologii neutralnych emisyjnie i ich głównych komponentów. Akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 3.

Na podstawie aktu wykonawczego, o którym mowa w akapicie pierwszym, Komisja przedstawia zaktualizowane informacje na temat udziałów dostaw unijnych pochodzących z różnych państw trzecich w ostatnim roku, dla którego dostępne są dane dotyczące każdej ze strategicznych technologii neutralnych emisyjnie i ich głównych komponentów. [...]

Państwo pochodzenia określa się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013.

3. Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie omawia środki wprowadzane przez państwa członkowskie w celu wdrożenia art. 19–21 oraz wymienia najlepsze praktyki, między innymi w odniesieniu do praktycznego stosowania kryteriów określających wkład w zrównowagę i odporność w zamówieniach publicznych lub systemów zachęcających do nabywania produktów końcowych technologii neutralnych emisyjnie.

Rozdział V

Podnoszenie umiejętności w celu tworzenia miejsc pracy o wysokiej jakości

Artykuł 23

Europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie

1. Przy pełnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich w dziedzinie kształcenia i szkolenia, Komisja może wspierać, w tym poprzez zapewnianie finansowania załączkowego, uruchomienie europejskich akademii przemysłu neutralnego emisyjnie, których celem jest:
- a) opracowywanie – do dobrowolnego wykorzystania przez państwa członkowskie oraz organizatorów kształcenia i szkolenia na ich terytoriach – programów nauczania, treści oraz materiałów dydaktycznych i szkoleniowych na potrzeby szkolenia i kształcenia w zakresie kwestii takich jak rozwój, produkcja, instalowanie, oddawanie do użytku, eksploatacja, konserwacja, naprawy, ekoprojektowanie, ponowne użycie i recykling technologii neutralnych emisyjnie, w tym także w zakresie surowców, a także wspieranie zdolności organów publicznych, zwłaszcza tych właściwych do wydawania pozwoleń i zezwoleń, o których to organach mowa w rozdziale II, oraz instytucji zamawiających, o których mowa w rozdziale IV niniejszego rozporządzenia;
 - b) propagowanie dobrowolnego korzystania przez organizatorów kształcenia i szkolenia w państwach członkowskich z programów nauczania, treści i materiałów edukacyjnych;
 - b1) oferowanie wsparcia organizatorom kształcenia i szkolenia, którzy korzystają z programów nauczania, treści i materiałów opracowanych przez akademie w celu poprawy jakości oferowanych szkoleń;

- c) opracowanie poświadczeń, w tym w stosownych przypadkach mikropoświadczeń, do dobrowolnego stosowania przez państwa członkowskie i organizatorów kształcenia i szkolenia na ich terytorium, w celu zwiększenia przejrzystości nabytych umiejętności, ułatwienia zmiany pracy i zwiększenia mobilności transgranicznej siły roboczej, jak również promowanie dopasowywania kwalifikacji do odpowiednich miejsc pracy za pomocą takich narzędzi, jak Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES) i EURAXESS, a także w celu stwierdzenia, że dany program nauczania lub treści edukacyjne zostały opracowane przez europejską akademię przemysłu neutralnego emisyjnie.
2. Europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie opracowują treści zrównoważone pod względem płci, by zwalczać stereotypy płci, i zwracają szczególną uwagę na potrzebę aktywizacji na rynku pracy większej liczby kobiet i osób młodych, które nie kształcą się, nie pracują ani nie szkolą się, **oraz** osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Artykuł 24

Zawody regulowane w przemyśle technologii neutralnych emisyjnie i uznawanie kwalifikacji zawodowych

1. Do 31 grudnia 2025 r., a następnie co dwa lata, państwa członkowskie starają się określić, czy programy nauczania opracowane przez europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie są równoważne szczególnym kwalifikacjom wymaganych przez przyjmujące państwo członkowskie do celów dostępu do działalności regulowanej wchodzącej w zakres zawodu o szczególnym znaczeniu dla przemysłu technologii neutralnych emisyjnie w tym państwie członkowskim.

2. Jeżeli państwo członkowskie stwierdzi, że programy nauczania opracowane przez europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie są równoważne szczególnym kwalifikacjom wymaganym przez przyjmujące państwo członkowskie do celów dostępu do działalności regulowanej wchodzącej w zakres zawodu o szczególnym znaczeniu dla przemysłu technologii neutralnych emisyjnie, podaje tę informację do wiadomości publicznej i sprawia, by była łatwo dostępna w internecie. Ponadto państwo to ułatwia uznawanie poświadczeń wydanych przez organizatorów kształcenia i szkolenia na podstawie programów nauczania opracowanych przez akademie, zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁶, traktując poświadczenie za dowód formalnych kwalifikacji, zgodnie z art. 11 dyrektywy 2005/36/WE, za każdym razem, gdy posiadacz takiego poświadczenia ubiega się o dostęp do zawodu regulowanego w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36/WE i mającego szczególne znaczenie dla przemysłu technologii neutralnych emisyjnie.
3. W przypadku gdy dostęp do zawodu o szczególnym znaczeniu dla przemysłu technologii neutralnych emisyjnie jest regulowany w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36/WE, państwom członkowskim zaleca się opracowanie wspólnego minimalnego zestawu wiedzy, umiejętności i kompetencji, które są niezbędne do wykonywania tego konkretnego zawodu, w celu ustanowienia wspólnych ram kształcenia, o których mowa w art. 49a ust. 1 dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, aby umożliwić automatyczne uznawanie kwalifikacji. Platforma **Europy Neutralnej Emisyjnie** może również przedstawiać sugestie, o których mowa w art. 49a ust. 3 dyrektywy 2005/36/WE.

Artykuł 25

Platforma Europy Neutralnej Emisyjnie i umiejętności

Platforma Europy neutralnej emisyjnie, o której mowa w art. 28, wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich, jeśli jest to wykonalne i unikając przy tym nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych dla państw członkowskich, a także z poszanowaniem ich kompetencji, poprzez doradzanie i pomoc Komisji i państwom członkowskim, w tym właściwym organom i instytucjom zamawiającym, o których mowa w rozdziałach II i IV, w ramach realizowania następujących zadań:

⁴⁶ Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22).

- 1) wspomaganie Komisji w ocenie, stałym monitorowaniu i prognozowaniu popytu i podaży w odniesieniu do siły roboczej posiadającej zestaw umiejętności potrzebne w technologiach neutralnych emisyjnie oraz dostarczaniu informacji w stosownych przypadkach na potrzeby działań europejskich akademii przemysłu neutralnego emisyjnie;
- 2) monitorowanie działalności europejskich akademii przemysłu neutralnego emisyjnie i wspieranie synergii z innymi krajowymi i unijnymi inicjatywami i projektami w zakresie umiejętności, wzmacnianie i rozpowszechnianie dobrych praktyk oraz zapewnianie ogólnego nadzoru;
- 3) wspomaganie mobilizacji zainteresowanych stron, w tym przemysłu, partnerów społecznych oraz organizatorów kształcenia i szkolenia w promocji programów nauczania opracowanych przez europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie;
- 4) wspomaganie upowszechniania poświadczeń w dziedzinie uczenia się opracowanych przez europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie w państwach członkowskich, w promowaniu identyfikacji umiejętności i dopasowywaniu umiejętności do miejsc pracy, m.in. przez promowanie ważności i akceptacji poświadczeń na całym rynku pracy w Unii Europejskiej;
- 5) ułatwianie, w stosownych przypadkach, rozwoju profili zawodowych – do dobrowolnego wykorzystywania przez państwa członkowskie – obejmujących wspólny zestaw wiedzy, umiejętności i kompetencji w kluczowych zawodach w zakresie technologii neutralnych emisyjnie, z wykorzystaniem m.in. programów nauczania opracowanych przez europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie oraz, w stosownych przypadkach, terminologii zawartej w europejskiej klasyfikacji umiejętności, kompetencji, kwalifikacji i zawodów (ESCO), aby sprzyjać przejrzystości i mobilności między miejscami pracy i ponad granicami rynku wewnętrznego;
- 6) promowanie odpowiednich warunków pracy na stanowiskach pracy w przemyśle technologii neutralnych emisyjnie, aktywizacji młodzieży, kobiet i osób starszych na rynku pracy w przemyśle technologii neutralnych emisyjnie oraz przyciągania wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich, zgodnie z krajowymi kompetencjami, przepisami prawa i praktyką, a tym samym osiągnięcie większej różnorodności siły roboczej;

- 7) ułatwianie ściślejszej koordynacji i wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi w celu zwiększenia dostępności umiejętności w zakresie technologii neutralnych emisyjnie, w tym przez wnoszenie wkładu w polityki Unii i państw członkowskich służące przyciągnięciu nowych talentów z państw trzecich, zgodnie z krajowymi kompetencjami, przepisami prawa i praktyką. Odbywa się to w koordynacji z już istniejącymi strukturami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
- 8) poszukiwanie synergii z istniejącymi programami szkolenia lub kształcenia, między innymi w celu dostosowania tych programów do potrzeb europejskiego przemysłu.

Rozdział VI

Innowacje

Artykuł 26

Piaskownice regulacyjne w obszarze technologii neutralnych emisyjnie

1. Państwa członkowskie mogą z własnej inicjatywy ustanawiać piaskownice regulacyjne w obszarze technologii neutralnych emisyjnie, umożliwiające rozwój, testowanie i walidację innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie lub innych innowacyjnych technologii w kontrolowanym środowisku rzeczywistym przez ograniczony czas przed ich wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku.

Państwa członkowskie ustanawiają piaskownice regulacyjne w obszarze technologii neutralnych emisyjnie zgodnie z ust. 1 na wniosek każdego przedsiębiorstwa, organizacji lub konsorcjum opracowujących innowacyjne technologie neutralne emisyjnie i spełniających kryteria kwalifikowalności i wyboru, o których mowa w ust. 2 lit. a), wybranych przez właściwe organy w wyniku procedury wyboru, o której mowa w ust. 2 lit. b).

2. Zasady i warunki ustanawiania i funkcjonowania piaskownic regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie na podstawie niniejszego rozporządzenia przyjmuje się w drodze aktów wykonawczych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34. Zasady i warunki służą elastyczności krajowych właściwych organów w zakresie ustanawiania priorytetów i podejmowania decyzji o zatwierdzaniu wniosków dotyczących piaskownic regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie. Zasady i warunki sprzyjają innowacjom i uczeniu się działań regulacyjnych, a zwłaszcza uwzględnia się w nich szczególne okoliczności i zdolności uczestniczących MŚP, w tym przedsiębiorstw typu start-up. Akty wykonawcze zawierają wspólne główne zasady dotyczące następujących kwestii:
- a) kwalifikowalności i wyboru do udziału w piaskownicach regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie;
 - b) procedury składania wniosków, uczestnictwa, monitorowania, opuszczania piaskownic regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie oraz ich likwidacji;
 - c) warunków mających zastosowanie do uczestników.
3. Uczestnictwo w piaskownicach regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie nie ma wpływu na uprawnienia nadzorcze i naprawcze organów nadzorujących piaskownicę. Testowanie, opracowywanie i walidacja innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie lub innych innowacyjnych technologii odbywa się pod nadzorem i ze wsparciem właściwych organów. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia nadzorcze w elastyczny sposób w granicach odpowiednich przepisów, dostosowując istniejące praktyki regulacyjne i wykorzystując swoje uprawnienia dyskrecyjne przy wdrażaniu i egzekwowaniu przepisów prawnych w odniesieniu do konkretnego projektu piaskownicy regulacyjnej technologii neutralnych emisyjnie w celu usunięcia barier, zmniejszenia obciążenia regulacyjnego i niepewności regulacyjnej oraz wspierania innowacji w zakresie technologii neutralnych emisyjnie lub innych innowacyjnych technologii.

4. W stosownych przypadkach, aby osiągnąć cel niniejszego artykułu, właściwe organy rozważają przyznanie w przepisach krajowych odstępstw lub zwolnień w zakresie dozwolonym przez odpowiednie przepisy prawa Unii. Właściwe organy zapewniają, aby plan działania piaskownicy gwarantował poszanowanie prawa Unii oraz kluczowych celów i zasadniczych wymogów przepisów krajowych. Właściwe organy dopilnowują, aby informacje o wszelkim istotnym ryzyku dla zdrowia, bezpieczeństwa lub środowiska stwierdzonym podczas opracowywania i testowania innowacyjnych technologii neutralnych emisyjnie lub innych innowacyjnych technologii były podawane do wiadomości publicznej i skutkowały natychmiastowym zawieszeniem procesu opracowywania i testowania do czasu ograniczenia takiego ryzyka. W przypadku gdy właściwe organy uznają, że proponowany projekt stwarza wyjątkowe ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, ogółu ludności lub środowiska, zwłaszcza ze względu na fakt, że dotyczy testowania, opracowywania lub walidacji substancji szczególnie toksycznych, zatwierdzają plan działania piaskownicy dopiero po upewnieniu się, że wprowadzono odpowiednie zabezpieczenia współmierne do stwierdzonego wyjątkowego ryzyka.
6. Uczestnicy korzystający z piaskownicy regulacyjnej w obszarze technologii neutralnych emisyjnie ponoszą odpowiedzialność, przewidzianą w mających zastosowanie przepisach dotyczących odpowiedzialności przyjętych na szczeblu Unii i na szczeblu państw członkowskich, za wszelkie szkody materialne wyrządzone osobom trzecim w wyniku testowania prowadzonego w ramach piaskownicy regulacyjnej.
7. Czas trwania piaskownicy regulacyjnej w obszarze technologii neutralnych emisyjnie może zostać przedłużony w ramach tej samej procedury za zgodą krajowego właściwego organu.

8. Piaskownice regulacyjne w obszarze technologii neutralnych emisyjnie projektuje się i wdraża w taki sposób, aby w stosownych przypadkach ułatwiały współpracę transgraniczną między krajowymi właściwymi organami. Państwa członkowskie, które ustanowiły piaskownice regulacyjne w obszarze technologii neutralnych emisyjnie, koordynują swoje działania i współpracują w ramach Platformy Europy Neutralnej Emisyjnie w celu wymiany istotnych informacji z innymi państwami członkowskimi za pośrednictwem tej platformy. Platforma może zapraszać przedsiębiorstwa, które uczestniczyły w piaskownicy regulacyjnej w obszarze technologii neutralnych emisyjnie, do dzielenia się swoimi doświadczeniami związanymi z tym procesem. Komisja – na podstawie informacji przekazanych przez platformę – co roku składa sprawozdania z wyników wdrażania piaskownic regulacyjnych, w tym dobrych praktyk, zdobytych doświadczeń i zaleceń dotyczących ich organizacji oraz, w stosownych przypadkach, stosowania w piaskownicy regulacyjnej niniejszego rozporządzenia i innych przepisów Unii w sposób dostosowany do celów piaskownicy.

Artykuł 27

Środki dla małych i średnich przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw typu start-up

1. Państwa członkowskie podejmują następujące działania:
- a) zapewniają małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym przedsiębiorstwom typu start-up, priorytetowy dostęp do piaskownic regulacyjnych w obszarze technologii neutralnych emisyjnie, o ile przedsiębiorstwa te spełniają warunki kwalifikowalności określone w art. 26;
 - b) organizują działania na rzecz podnoszenia świadomości na temat udziału małych i średnich przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw typu start-up, w piaskownicach regulacyjnych;
 - c) w stosownych przypadkach ustanawiają specjalny kanał komunikacji z małymi i średnimi przedsiębiorstwami, w tym przedsiębiorstwami typu start-up, w celu dostarczania wskazówek i udzielania odpowiedzi na zapytania dotyczące wdrażania art. 26.

2. Państwa członkowskie uwzględniają szczególne interesy i potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw typu start-up, oraz zapewniają odpowiednie wsparcie administracyjne uczestnictwa w piaskownicach regulacyjnych. Bez uszczerbku dla stosowania art. 107 i 108 Traktatu państwa członkowskie powinny informować małe i średnie przedsiębiorstwa, w tym przedsiębiorstwa typu start-up, o dostępnym wsparciu finansowym na ich działalność w piaskownicach regulacyjnych.

Rozdział VII

Zarządzanie

Artykuł 28

Ustanowienie Platformy Europy Neutralnej Emisyjnie i jej zadania

1. Ustanawia się Platformę Europy Neutralnej Emisyjnie (zwaną dalej „platformą”).
2. Platforma wypełnia zadania określone w niniejszym rozporządzeniu.
3. Platforma może doradzać Komisji i państwom członkowskim i wspierać je w działaniach służących osiągnięciu celów określonych w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem krajowych planów państw członkowskich w dziedzinie energii i klimatu przedłożonych na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999⁴⁷.

⁴⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

4. Członkowie platformy neutralnej emisyjnie mogą w jej ramach koordynować swoje działania z partnerstwami przemysłowymi na rzecz neutralności emisyjnej, aby wspomóc promowanie przyjmowania technologii neutralnych emisyjnie na świecie i wspierać rolę zdolności przemysłowych Unii w torowaniu drogi dla globalnego przejścia na czystą energię, zgodnie z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia wynikającymi z jego art. 1. Platforma może okresowo omawiać między innymi następujące tematy:

- a) sposoby poprawy współpracy między Unią a państwami trzecimi w zakresie łańcucha wartości neutralnych emisyjnie;
- b) sposoby zaradzenia barierom pozataryfowym w handlu, np. przez wzajemne uznawanie oceny zgodności lub zobowiązania do unikania ograniczeń wywozowych;
- c) kwestię tego, które państwa trzecie mogą być traktowane priorytetowo w kontekście zawierania partnerstw przemysłowych na rzecz neutralności emisyjnej, biorąc pod uwagę następujące kryteria:
 - (i) ewentualny wkład w bezpieczeństwo dostaw, z uwzględnieniem zdolności produkcyjnych technologii neutralnych emisyjnie;
 - (ii) czy między państwem trzecim a Unią istnieją umowy o współpracy;
 - (iii) to, czy ramy regulacyjne państwa trzeciego i ich wdrożenie zapewniają monitorowanie i minimalizowanie wpływu na środowisko oraz zapobieganie mu, stosowanie odpowiedzialnych społecznie praktyk, w tym poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych oraz znaczącego i sprawiedliwego zaangażowania społeczności lokalnych, stosowanie przejrzystych praktyk działalności gospodarczej oraz przeciwdziałanie negatywnym wpływom na prawidłowe funkcjonowanie administracji publicznej i państwa prawa;
- d) sposoby zachęcania do produkcji w Europie poprzez zajęcie się kwestią finansowania, ram regulacyjnych oraz gwarancji inwestycyjnych i lokalizacyjnych.

Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla prerogatyw Rady zgodnie z Traktatami.

5. Państwa członkowskie wspierają Komisję we wdrażaniu środków na rzecz współpracy określonych w partnerstwie przemysłowym na rzecz neutralności emisyjnej.

Artykuł 29

Struktura i funkcjonowanie Platformy Europy Neutralnej Emisyjnie

1. W skład Platformy wchodzi przedstawiciele państw członkowskich oraz Komisji. Przewodniczy jej przedstawiciel Komisji.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza przedstawiciela wysokiego szczebla w platformie. W przypadkach, gdy jest to istotne w związku z funkcją i wiedzą fachową, państwo członkowskie może mieć więcej niż jednego przedstawiciela w odniesieniu do różnych zadań związanych z pracą platformy. Każdy członek Platformy ma zastępcę. Tylko państwa członkowskie mają prawo do głosowania. Każde państwo członkowskie dysponuje tylko jednym głosem niezależnie od liczby przedstawicieli.
3. Platforma na wniosek Komisji przyjmuje swój regulamin wewnętrzny zwykłą większością głosów swoich członków.
4. Platforma zbiera się w regularnych odstępach czasu w celu zapewnienia skutecznego wykonywania swoich zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu. W razie potrzeby nadzwyczajne posiedzenia platformy odbywają się na uzasadniony wniosek Komisji lub państwa członkowskiego.
5. Komisja wspomaga platformę za pośrednictwem sekretariatu wykonawczego zapewniającego wsparcie techniczne i logistyczne.
6. Platforma może utworzyć stałe lub tymczasowe podgrupy zajmujące się konkretnymi sprawami i zadaniami powiązаныmi z niniejszym rozporządzeniem.
- 6a. Platforma spotyka się co najmniej raz w roku w celu omówienia monitorowania przewidzianego w art. 31.

7. Platforma zaprasza przedstawicieli Parlamentu Europejskiego do udziału w charakterze obserwatorów w swoich posiedzeniach, w tym w posiedzeniach podgrup stałych lub tymczasowych, o których mowa w ust. 6.
8. W stosownych przypadkach platforma lub Komisja mogą zapraszać ekspertów i inne osoby trzecie posiadające szczególną wiedzę fachową w danej dziedzinie, w tym przedstawicieli przemysłu i organizacji zainteresowanych stron, na posiedzenia platformy i podgrupy lub prosić je o przedstawienie pisemnych uwag, ale bez prawa do udziału w podejmowaniu decyzji.
9. Platforma wprowadza niezbędne środki w celu zapewnienia bezpiecznego postępowania z informacjami poufnymi i szczególnie chronionymi informacjami handlowymi oraz bezpiecznego przetwarzania ich.
10. Platforma dokłada wszelkich starań, aby osiągnąć konsensus.
11. Platforma koordynuje działania z istniejącymi i odpowiednimi sojuszami przemysłowymi i współpracuje z nimi.

Artykuł 30

Uwzględnienie w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu

Państwa członkowskie uwzględniają niniejsze rozporządzenie przy przygotowywaniu swoich krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacji, przedkładanych zgodnie z art. 3, 9 i 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999, w szczególności w odniesieniu do wymiaru „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność” unii energetycznej, oraz przy składaniu dwuletnich sprawozdań z postępów zgodnie z art. 17 tego rozporządzenia.

Rozdział VIII

Monitorowanie

Artykuł 31

Monitorowanie

1. Komisja na bieżąco monitoruje:
 - a) postępy Unii w osiągnięciu celów Unii, o których mowa w art. 1, w szczególności ryzyko związane z podażą technologii neutralnych emisyjnie, które zakłócałyby konkurencję lub prowadziłyby do fragmentacji rynku wewnętrznego, oraz związane z tym skutki niniejszego rozporządzenia;
 - aa) postępy Unii w odniesieniu do poziomu referencyjnego, o którym mowa w art. 9a;
 - ab) wielkości przywozu na jej terytorium oraz wywozu poza terytorium Unii strategicznych technologii neutralnych emisyjnie;
 - b) postępy w osiągnięciu celu na poziomie Unii dotyczącego mocy zatłaczania CO₂, o którym to celu mowa w art. 16, oraz powiązanej z nim infrastruktury transportu CO₂.

2. Państwa członkowskie i wyznaczone przez nie w tym celu organy krajowe gromadzą i dostarczają dane i inne dowody wymagane na podstawie ust. 1 lit. a), aa), ab) i b).
W szczególności gromadzą one i co cztery lata przekazują Komisji dane dotyczące:
 - a) zidentyfikowanych przeszkód w handlu technologiami neutralnymi emisyjnie lub towarami, które wykorzystują technologie neutralne emisyjnie, na rynku wewnętrznym;
 - a) rozwoju strategicznych technologii neutralnych emisyjnie i tendencji rynkowych, a także cen rynkowych odpowiednich technologii neutralnych emisyjnie, w tym informacji na temat aukcji i częstotliwości ich przeprowadzania, stosowanych cen i wolumenów, stosownie do rozdziału IV;

- b) zdolności produkcyjnych technologii neutralnych emisyjnie w podziale na technologie strategiczne i kluczowe elementy łańcucha wartości, jeżeli są zawarte w wykazie w załączniku X, a także zdolności produkcyjnych przyszłych strategicznych projektów neutralnych emisyjnie, w przypadku których podjęto ostateczne decyzje inwestycyjne;
 - ba) danych dotyczących zatrudnienia i umiejętności w zakresie produkcji w każdym sektorze strategicznych technologii neutralnych emisyjnie, w tym, w stosownych przypadkach, liczby pracowników, niedoborów siły roboczej i umiejętności oraz danych w zakresie zapotrzebowania na pracowników i umiejętności potrzebnych do realizacji celów niniejszego rozporządzenia;
 - d) następujących informacji dotyczących procesów wydawania pozwoleń w podziale na poszczególne strategiczne technologie neutralne emisyjnie:
 - i. liczby rozpoczętych procesów wydawania pozwoleń, liczby odrzuconych wniosków oraz liczby podjętych decyzji kompleksowych, z wyszczególnieniem, czy zatwierdzono projekt, czy też go odrzucono;
 - ii. czasu trwania procedur wydawania pozwoleń, w przypadku których podjęto decyzję kompleksową, w tym na jaki czas przedłużono terminy;
 - iii. informacji na temat zasobów przeznaczonych na działalność wyznaczonego(-ych) punktu(-ów) kontaktowego(-ych);
 - g) liczby i charakteru piaskownic utworzonych w ciągu ostatnich 12 miesięcy;
 - h) ilości CO₂ składowanego stale pod ziemią zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE.
- 3a. Dane, o których mowa w ust. 2, zgłasza się, jeżeli nie zostały one jeszcze uwzględnione w elementach sprawozdawczości zgłoszonych Komisji zgodnie z art. 17 i 25 rozporządzenia 2018/1999, lub jeżeli nie są z nimi zgodne.

- 3b. Obowiązki sprawozdawcze, o których mowa w ust. 2, nie mają zastosowania w przypadku, gdy państwa członkowskie uznają, że byłoby to sprzeczne z ich podstawowymi interesami bezpieczeństwa zgodnie z art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
4. Każde państwo członkowskie przesyła Komisji pierwsze sprawozdanie do końca maja roku następującego po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Kolejne sprawozdania przesyła się do końca maja każdego roku.
- 4a. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych zgodnie z art. 34 ust. 3 w celu określenia wzoru sprawozdania, o którym mowa w ust. 4.
6. Na podstawie sprawozdań przedkładanych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu Komisja monitoruje postępy Unii, o których mowa w ust. 1 lit. a), i co roku publikuje powiązane zalecenia w ramach rocznych sprawozdań z postępów w dziedzinie konkurencyjności czystych technologii energetycznych zgodnie z art. 35 ust. 2 lit. m) rozporządzenia (UE) 2018/1999. Zalecenia zawierają również uzasadnienie tego, czy wszystkie technologie neutralne emisyjnie niezbędne do osiągnięcia celów określonych w art. 1 są objęte rozporządzeniem.
7. Na podstawie projektów wniosków o pozwolenie przedkładanych zgodnie z art. 10 dyrektywy 2009/31/WE oraz na podstawie sprawozdań przedkładanych zgodnie z art. 17 ust. 2 oraz art. 18 ust. 4 i art. 18 ust. 6 niniejszego rozporządzenia Komisja monitoruje postępy w osiągnięciu ogólnounijnego celu dotyczącego mocy zatłaczania CO₂, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, i co roku składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
8. Komisja informuje Platformę Europy Neutralnej Emisyjnie o swoich ustaleniach.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

Artykuł 32

Przekazanie uprawnień

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 33 w celu zmiany warunków, na jakich uwzględnia się umowy między podmiotami, o których mowa w art. 18 ust. 1, i inwestycje w zdolność składowania będące w posiadaniu osób trzecich w celu osiągnięcia ich indywidualnego wkładu określonego w art. 18 ust. 5, a także treści sprawozdań, o których mowa w art. 18 ust. 6.

Artykuł 33

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 32, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia [data rozpoczęcia stosowania] r. Komisja przedkłada sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 32, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 32 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 34

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W sprawach związanych z art. 19 Komisję wspomaga Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych ustanowiony decyzją Rady 71/306/EWG.

W kwestiach związanych z art. 20 Komisję wspomaga Komitet ds. Unii Energetycznej ustanowiony na mocy art. 44 rozporządzenia (UE) 2018/1999.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 4.

Artykuł 35

Ocena

1. [Pięć lat po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia], a następnie co pięć lat, Komisja dokonuje jego oceny i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z głównymi ustaleniami.
2. W ramach oceny ustala się:
 - a) czy osiągnięto cele niniejszego rozporządzenia ustanowione w art. 1, w szczególności czy przyczynia się ono do funkcjonowania jednolitego rynku, oraz jego skutki dla użytkowników biznesowych, zwłaszcza MŚP, i użytkowników końcowych, a także dla celów Europejskiego Zielonego Ładu;
 - b) czy przepisy aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie są odpowiednie do osiągnięcia po 2030 r. i dalej, do 2050 r., długoterminowego celu neutralności klimatycznej, o którym mowa w art. 1, z uwzględnieniem m.in. możliwości włączenia do aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie innych technologii, które mogą odegrać znaczącą rolę w osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., a także ewentualnego rozszerzenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na budowę lub przekształcenie obiektów w sektorach, w których trudno zredukować emisje, by obiekty te realizowały procesy neutralne dla klimatu, jeżeli ich budowa lub przekształcenie znacznie i trwale zmniejszy wskaźniki emisji ekwiwalentu CO₂ w procesach przemysłowych w zakresie, w jakim jest to technicznie wykonalne.

3. W ocenie uwzględnia się wyniki procesu monitorowania, o którym mowa w art. 31, a także potrzeby technologiczne wynikające z aktualizacji krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu zgłoszonych przez państwa członkowskie zgodnie z [rozporządzeniem w sprawie zarządzania unią energetyczną] i uwzględnionych w sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej.
- 3a. Najpóźniej w tym samym okresie, o którym mowa w ust. 1, i po konsultacji z Platformą Europy Neutralnej Emisyjnie Komisja ocenia wykaz technologii neutralnych emisyjnie określony w art. 3a oraz wykaz strategicznych technologii neutralnych emisyjnie określony w art. 3b i, w razie potrzeby, przedstawia wniosek w sprawie ich rozszerzenia.
4. Właściwe organy państw członkowskich dostarczają Komisji wszelkie będące w ich posiadaniu istotne informacje, których Komisja może potrzebować do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.
5. Jeżeli na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, Komisja stwierdzi, że Unia prawdopodobnie nie osiągnie celów określonych w ust. 1 ust. 1, w porozumieniu z Platformą Europy Neutralnej Emisyjnie ocenia wykonalność i proporcjonalność zaproponowania środków, aby zapewnić osiągnięcie tych celów.
6. Nie później niż do dnia 31 grudnia 2026 r. Komisja może zaproponować zmianę niniejszego rozporządzenia, aby wprowadzić nowy unijny cel dotyczący mocy zatłaczania CO₂ do 2040 r. Jeżeli Komisja postanowi nie proponować wprowadzenia celu na 2040 r., przedstawia uzasadnienie tego wyboru Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 36

Przetwarzanie informacji poufnych

1. Informacje uzyskane w trakcie wdrażania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby niniejszego rozporządzenia i chronione stosownymi przepisami unijnymi i krajowymi.

2. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych szczególnie chronionych, poufnych i niejawnych informacji otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do zaleceń i środków, które należy zastosować, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.
3. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, by klauzule tajności informacji niejawnych dostarczanych lub wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie były obniżane ani znoszone bez uprzedniej pisemnej zgody wytwórcy **zgodnie z odpowiednim prawem krajowym lub unijnym**.
4. Jeżeli jednak państwo członkowskie stwierdzi, że upublicznienie zagregowanych informacji w kontekście art. 18 może naruszać jego interes bezpieczeństwa narodowego, ma możliwość sprzeciwienia się ich upublicznieniu przez Komisję w drodze uzasadnionego wniosku.
5. Komisja i organy krajowe, ich urzędnicy, pracownicy oraz inne osoby wykonujące pracę pod nadzorem tych organów zapewniają poufność informacji uzyskanych w trakcie wypełniania swoich zadań i przeprowadzania swoich działań **zgodnie z odpowiednim prawem krajowym lub unijnym**. Obowiązek ten obejmuje również wszystkich przedstawicieli państw członkowskich, obserwatorów, ekspertów oraz innych uczestników biorących udział w posiedzeniach Platformy na podstawie art. 29.

Artykuł 37

Zmiana rozporządzenia (UE) 2018/1724

W rozporządzeniu (UE) 2018/1724 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku I, w kolumnie pierwszej, dodaje się nowy wiersz „R. Projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie”;
- 2) w załączniku I, w kolumnie drugiej, w wierszu „R. Projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie” dodaje się punkty w brzmieniu:

„1. informacje na temat procesu wydawania pozwoleń”;

„2. usługi finansowe i inwestycyjne”;

„3. możliwości finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego”;

„4. usługi wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej, w tym m.in. deklaracja podatkowa dotycząca podatku od osób prawnych, lokalne prawo podatkowe, prawo pracy”;

3) w załączniku II, w kolumnie pierwszej, dodaje się nowy wiersz „Projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie”;

4) w załączniku II, w kolumnie drugiej, w wierszu „Projekty produkcji technologii neutralnych emisyjnie” dodaje się punkt w brzmieniu:

„Procedury odnoszące się do wszystkich odpowiednich pozwoleń na budowę, rozbudowę, zmianę przeznaczenia i eksploatację projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, w tym w odniesieniu do strategicznych projektów neutralnych emisyjnie obejmujących wszystkie wnioski i procedury”;

5) w załączniku II, w kolumnie trzeciej, w wierszu „Projekty produkcji neutralne emisyjnie” dodaje się punkt w brzmieniu:

„Wszystkie rezultaty procedur, od potwierdzenia kompletności wniosku do powiadomienia o decyzji kompleksowej w sprawie wyniku procedury przez wyznaczony odpowiedzialny krajowy punkt kontaktowy”;

6) w załączniku III dodaje się punkt w brzmieniu:

„ (8) Wyznaczony punkt kontaktowy działający jako pojedynczy punkt kontaktowy zgodnie z art. 4 rozporządzenia [aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie]”.

Artykuł 38

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*] r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [data wejścia w życie] r.

Do dnia [dwa lata od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] r. art. 19 **ust. 1** [...] stosuje się wyłącznie do zamówień udzielanych przez centralne jednostki zakupujące zdefiniowane w art. 2 ust. 1 pkt 16 dyrektywy 2014/24/UE i art. 2 ust. 1 pkt 12 dyrektywy 2014/25/UE oraz do zamówień o wartości co najmniej 25 mln EUR.

Art. 20–21 stosuje się od [24 miesięcy od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący/Przewodnicząca

Przewodniczący/Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK X

Niewyczerpujący wykaz produktów końcowych i konkretnych komponentów uważanych za używane głównie do produkcji technologii neutralnych emisyjnie

Strategiczne technologie neutralne emisyjnie	Komponenty używane głównie w tych technologiach
1. Technologie fotowoltaiczne i technologie energii słonecznej termicznej	<p>Fotowoltaika</p> <p>Moduł fotowoltaiczny</p> <p>Ogniwa fotowoltaiczne</p> <p>Płytki krzemowe</p> <p>Inwerter fotowoltaiczny</p> <p>Szkło fotowoltaiczne</p> <p>Komponenty związane z instalacjami pozablokowymi</p>
	<p>Energia słoneczna termiczna</p> <p>Kolektory słoneczne</p> <p>Elektrownia heliologiczna</p> <p>Zwierciadła słoneczne termiczne</p> <p>Koncentratory słoneczne</p> <p>Wieża (dla stopionej soli)</p> <p>Wymiennik ciepła</p> <p>Ciecz będąca nośnikiem ciepła</p> <p>Silnik cieplny (turbina parowa)</p> <p>Generator prądotwórczy</p>

2. Technologie lądowej energetyki wiatrowej i technologii wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na morzu	Energia wiatru	<p>Łopaty wirnika</p> <p>Struktura gondoli turbiny</p> <p>Magnesy trwałe</p> <p>Skrzynia przekładniowa</p> <p>Wały</p> <p>Generator prądotwórczy</p> <p>Wyłącznik turbiny</p> <p>Łożyska</p> <p>Wieża turbiny</p> <p>Komponenty związane z instalacjami pozablokowymi</p>
	Energia fal	<p>Pływaki</p> <p>Pionowa kolumna</p> <p>Płyty reagujące</p> <p>Montaż w systemach poboru mocy</p> <p>System cumowania/kotwiczenia</p> <p>Prądnica</p> <p>Układ hydrauliczny</p> <p>Przeziennik częstotliwości</p>

		<p>Transformator</p> <p>System sterowania</p>
	Energia pływów	<p>Pal</p> <p>Ramię poprzeczne</p> <p>Gondole</p> <p>Latawce pływowe</p> <p>Mocowanie przystawki odbioru mocy</p> <p>System cumowania/kotwiczenia</p> <p>Prądnica</p> <p>Skrzynia przekładniowa</p> <p>Wał napędowy</p> <p>Układ hydrauliczny</p> <p>Przeziennik częstotliwości</p> <p>Transformator</p> <p>System sterowania</p> <p>Wirniki</p>
3. Technologie magazynowania energii w akumulatorach	Bateria	<p>Anody</p> <p>Katody</p> <p>Elektrolity</p> <p>Separatory</p> <p>Ogniwo</p> <p>Moduły</p> <p>Zestawy</p>

		Systemy zarządzania baterią
	Technologie magazynowania energii	Przechowywanie energii cieplnej Magazynowanie grawitacyjne Magazynowanie pod ciśnieniem Magazynowanie kinetyczne Zawory Urządzenia sterowania elektronicznego Pompy Wymienniki ciepła Zbiorniki Rury odbiornika Stopione sole

4. Pompy ciepła i technologie energii geotermicznej	Pompy ciepła	Pompa ciepła Parownik Skraplacz Sprężarka Powłoki proszkowe Wymiennik ciepła Zawory Pompy Wentylatory (Syntetyczne) Środki chłodnicze
	Energia geotermalna	Pompy cyrkulacyjne Urządzenia do ekstrakcji ciepła Turbiny parowe Turbosprężarki

5. Elektrolizery i ogniwa paliwowe	Elektrolizery	<p>Anody</p> <p>Elektrolizery</p> <p>Katody</p> <p>Katalizatory</p> <p>Membrany</p> <p>Elektrolity</p> <p>Płytki dwubiegunowe</p> <p>Kompresory</p> <p>Systemy oczyszczania wody</p> <p>Suszarki</p> <p>GDL (warstwy dyfuzyjne gazu)</p> <p>MEA (zespół elektrody membranowej)</p> <p>Komponenty związane z instalacjami pozablokowymi</p>
	Ogniwa paliwowe	<p>Zespół elektrody membranowej</p> <p>Membrana</p> <p>Dyfuzja gazu</p> <p>Anody</p> <p>Katody</p> <p>Elektrolity</p> <p>Katalizatory</p> <p>Płytki dwubiegunowe</p>

		Uszczelniacze
6. Zrównoważone technologie biogazu/biometanu	Zrównoważone technologie biogazu/biometanu	Membrany Zespoły elektroniczne Komory fermentacyjne Materiały i wykładziny odporne na korozję
7. Technologie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla	Technologie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla	Urządzenia do wychwytywania ze źródeł punktowych Adsorbenty stałe Podstawowe roztwory wodne Membrany Urządzenia do sprężania Rurociągi Sprzęt lub pojazdy do transportu CO2 Urządzenie wtryskowe

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">8. Technologie sieci elektroenergetycznej</p>	<p>Technologie sieci elektroenergetycznej</p>	<p>Przewody, kable, wieże, słupy, izolatory</p> <p>SCADA / Systemy zarządzania energią</p> <p>Transformatory (moc i pomiar)</p> <p>Urządzenia automatyczne dla podstacji</p> <p>Przekładnie</p> <p>Baterie kondensatorowe, szynoprzewody</p> <p>Systemy zarządzania baterią</p> <p>Elektroniczne obwody drukowane</p> <p>Podzespoły i sprzęt energoelektroniczny, w tym technologia prądu stałego</p> <p>Elementy sterowania i łączności (moduły GPRS, programowalne sterowniki logiczne (PLC) i inne szczególne układy sterowania, czujniki)</p>
--	---	---

